

Hogeschool Inholland

Opleiding tot Verpleegkundige

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Inholland. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Hogeschool Inholland is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 19 en 20 september 2012.

Het visitatiepanel bestond uit:

Mevrouw drs. A.E. Spreen (voorzitter, domeindeskundige)

De heer drs. G.T.J.W. van den Brink (domeindeskundige)

Mevrouw H.A.M. Groenendaal (domeindeskundige)

Mevrouw L.T.G. van der Veeke (studentlid)

De heer P. van Achteren BLL, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, december 2012

Panelvoorzitter

Mevrouw drs. A.E. Spreen

Panelsecretaris

De heer P. van Achteren BLL

Samenvatting

Het visitatiepanel beoordeelt de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Inholland te Amsterdam en Alkmaar in haar geheel als **voldoende**.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding tot Verpleegkundige is gebaseerd op het beroepsprofiel van de verpleegkundige en het verpleegkundig hbo-competentieprofiel. Het opleidingsprofiel is voor beide opleidingsvarianten (voltijd en duaal) gelijk. Het competentieprofiel is in overeenstemming met het landelijke opleidingsprofiel en in overleg met het werkveld tot stand gekomen. Het competentieprofiel omvat de twaalf kerncompetenties, verdeeld over vijf beroepsrollen, te weten: zorgverlener, regisseur, ontwerper, coach en beroepsbeoefenaar. De eindkwalificaties sluiten aan bij het bachelorniveau, hetgeen wordt aangetoond door middel van de beheersingsindicatoren, die vastgelegd zijn in de competentiekaarten. Het panel is zeer positief over de competentiekaarten, daar deze een duidelijk overzicht bieden over het totaal aan kennis, inzicht, vaardigheden en professioneel gedrag waarover een student dient te beschikken. De opleiding profileert zich door het aanbieden van een honoursprogramma Technische Verpleegkunde. De doelstellingen voor dit programma zijn naar oordeel van het panel gedegen uitgewerkt. Het panel beoordeelt standaard 1 als **goed**.

Programma

De opleiding hanteert zichtbaar de Body of Knowledge and Skills (BoKS), die is vastgelegd in overleg met het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV). Het panel is positief over de kennis, inzicht, vaardigheden en het professioneel gedrag dat de studenten tijdens de opleiding krijgen aangereikt. Ook de literatuur is van voldoende niveau, de anderstalige component daarin kan versterkt worden. In de competentiekaarten is zichtbaar welke beroepsvaardigheden studenten aangereikt krijgen. De vaardigheden worden vanuit de domeinexpertiseleerlijn aangeboden. Er is voldoende aandacht voor (praktische) onderzoeksvaardigheden, met name in het kader van Evidence Based Practice (EBP) en kwaliteitszorg. Daarnaast is er voldoende aansluiting van het programma op de actuele beroepspraktijk. Het panel herkent voorts activiteiten op het gebied van internationalisering, maar ziet ook de mogelijkheden tot versterking hiervan. Het panel beoordeelt standaard 2 als **voldoende**.

De opleidingscompetenties zijn vertaald naar beheersingsindicatoren op drie beheersingsniveaus: beginner, junior en bachelor. De inhoud van het programma sluit adequaat aan op de competentiekaarten. Er is sprake van een samenhangend onderwijsprogramma: zowel de horizontale en verticale als de samenhang tussen theorie en praktijk is goed doordacht. Studenten geven in het evaluaties blijk van tevredenheid over de samenhang. Het panel beoordeelt standaard 3 als **goed**.

Het didactisch concept is gebaseerd op het leerlijnenmodel van De Bie, waar de opleiding enkele aanpassingen op heeft gedaan naar eigen specifieke wensen. Er is een gevarieerd, passend aanbod van werkvormen en aan elke leerlijn zijn specifieke werkvormen gekoppeld.

Het didactisch concept en de werkvormen sluiten ook aan bij het honoursprogramma. Studenten geven in de evaluaties blijk van tevredenheid over de gehanteerde werkvormen én over het stimuleren van het zelfstandig werken. Het panel beoordeelt standaard 4 als **goed**.

De opleiding hanteert voor de verschillende varianten passende toelatingsvoorwaarden. Over het algemeen sluit het programma aan bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding onderneemt daartoe diverse activiteiten. Studenten voelen zich welkom op de opleiding en er is een goede introductie. Alle studenten die toegelaten worden tot het reguliere programma, kunnen zich ook inschrijven voor het honoursprogramma Technische Verpleegkunde. Het panel beoordeelt standaard 5 als **voldoende**.

De opleiding evalueert de studeerbaarheid van het onderwijs na elke periode. Daarnaast hebben fasecoördinatoren de taak de studielast te monitoren en wordt gebruik gemaakt van de Studentmonitor. Door het hanteren van bepaalde principes en de inzet van maatregelen neemt de opleiding studiebelemmeringen weg. Het spreiden van studielast is daar een voorbeeld van. De hoeveelheid (schriftelijke) opdrachten is naar oordeel van het panel een risicofactor. Het panel beoordeelt standaard 6 als **voldoende**.

De opleiding voldoet met de 240 EC aan de wettelijke eisen. Het panel beoordeelt standaard 7 als **voldaan**.

Personeel

Het personeelsplan wordt per studiejaar vastgesteld en vastgelegd in het *Personeelsplan*. Het plan biedt voldoende sturing om de opleiding doeltreffend te verzorgen. De personeelsplannen zouden echter nog concreter kunnen omschrijven welke activiteiten moeten leiden tot het behalen van geformuleerde doelstellingen. Er is sprake van een adequate cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken, maar er is beperkt sprake van verdiepende, vakspecifieke deskundigheidsbevordering. Het panel beoordeelt standaard 8 als **voldoende**.

Uit de cv's blijkt dat de docenten gekwalificeerd zijn en de benodigde vakspecifieke kennis hebben om de opleiding goed te verzorgen. Docenten hebben gevarieerde relevante opleidingsachtergronden en verschillende docenten zijn ook werkzaam in de beroepspraktijk. Docenten zijn verplicht een didactische cursus te volgen. Het panel constateert dat er een basis aan onderzoeksvaardigheden vertegenwoordigd is in het team, maar deze kan nog verder worden ontwikkeld. Studenten zijn tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van het docententeam. Het panel beoordeelt standaard 9 als **voldoende**.

Het panel is kritisch over de kwantitatieve omvang van het personeel, maar stelt vast dat de omvang nog wel voldoet om het onderwijs op het gewenste niveau te verzorgen. De langdurig ervaren hoge werkdruk door medewerkers, vindt het panel een risico. De opleiding is zich daarvan bewust en stuurt daar ook op. Het panel is van oordeel dat de opleiding de docent/student-ratio spoedig in lijn moet brengen met de streefwaarde. Het panel beoordeelt standaard 10 als **voldoende**.

Voorzieningen

Er wordt op twee locaties onderwijs gegeven: Alkmaar en Amsterdam. Beide gebouwen beschikken over voldoende voorzieningen om het onderwijs te verzorgen. De noodzakelijke faciliteiten worden geboden. Voor het honoursprogramma is in Amsterdam een lokaal met een geavanceerder computergestuurde simulatiepatiënt en reanimatieapparatuur beschikbaar. Het panel beoordeelt standaard 11 als **voldoende**.

De studiebegeleiding is afgestemd op het onderwijs, ondersteund door algemene studieloopbaancoaching op de achtergrond. De begeleiding wordt in de loop der jaren minder. De contacten tussen de opleiding en de begeleiders in de praktijkinstellingen (BPL) kunnen verbeterd worden.

Studenten zijn hoofdzakelijk tevreden over de informatievoorziening, zo blijkt uit evaluaties. Eenduidigheid en tijdigheid worden door studenten als aandachtspunten voor de opleiding genoemd als het gaat over communicatie. Informatieverstrekking wordt ook door het werkveld als aandachtspunt benoemd. Het panel beoordeelt standaard 12 als **voldoende**.

Kwaliteitszorg

Het beleid voor kwaliteitszorg wordt uitgevoerd volgens de plan-do-check-act-cyclus, ingebed in het INK-managementmodel en is beschreven in het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde*. De opleiding stelt jaarlijks een A3-jaarplan, een personeelsplan en een scholingsplan op en deze plannen worden uitgevoerd aan de hand van procesbeschrijvingen, regels en richtlijnen. De uitvoering van de plannen wordt voldoende gemonitord en geëvalueerd. Het panel beoordeelt standaard 13 als **goed**.

Naar aanleiding van resultaten vanuit de diverse evaluatie-instrumenten worden, waar nodig, verbeteringen doorgevoerd. De evaluatieresultaten worden daartoe zorgvuldig geanalyseerd. Het panel is positief over de maatregelen die de opleiding doorvoert en meent dat de opleiding hiermee tracht aan de eigen streefdoelen te voldoen. Het panel is tevens positief over de maatregelen die de opleiding heeft genomen, om tegemoet te komen aan opmerkingen van het vorige visitatiepanel (2006). Het panel beoordeelt standaard 14 als **goed**.

Het panel is onder de indruk van het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde*, waarin gedetailleerd is uitgewerkt welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden commissies hebben. De opleidings- en examencommissie, medewerkers en studenten worden adequaat betrokken bij de kwaliteitszorg. De betrokkenheid van het afnemend beroepenveld en de alumni bij de interne kwaliteitszorg kan verbeterd worden. Het panel beoordeelt standaard 15 als **voldoende**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel is onder de indruk van het systeem van toetsing en beoordeling dat door de opleiding wordt gehanteerd. De opleiding heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in toetsing en afstuderen. Er is een variërend toetsaanbod en de inhoud van de toetsing is in lijn met de onderwijsinhoud. Er is een duidelijke opbouw richting het bachelorniveau en dit is in de toetsing door de studie jaren heen herkenbaar.

Alle studenten voeren in de afsluitende fase van de opleiding een praktijkgericht onderzoek uit. De uitvoering van de onderzoeken zijn van het beoogde bachelorniveau, alhoewel het panel op sommige onderdelen wel opmerkingen maakt. Zo wordt onder meer opgemerkt dat in sommige werken de koppeling tussen de resultaten van het feitelijke onderzoek en de conclusies verbeterd kan worden. Dergelijke opmerkingen waren in de beoordelingen van de werken zichtbaar. De opleiding is zich zeer bewust van het borgen van het eindniveau. Het panel beoordeelt standaard 16 als **goed**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	11
2	Beoordeling	13
	Beoogde eindkwalificaties	13
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	13
	Programma	15
	Standaard 2 Oriëntatie van het programma	16
	Standaard 3 Inhoud van het programma	18
	Standaard 4 Vormgeving van het programma	21
	Standaard 5 Instroom	23
	Standaard 6 Studeerbaarheid	25
	Standaard 7 Duur	26
	Personeel	27
	Standaard 8 Personeelsbeleid	27
	Standaard 9 Kwaliteit van het personeel	29
	Standaard 10 Kwantiteit van het personeel	31
	Voorzieningen	32
	Standaard 11 Materiële voorzieningen	32
	Standaard 12 Studiebegeleiding	33
	Kwaliteitszorg	35
	Standaard 13 Evaluatie resultaten	35
	Standaard 14 Verbetermaatregelen	37
	Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg	39
	Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	42
	Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	42
3	Eindoordeel over de opleiding	47
4	Aanbevelingen	49
5	Bijlagen	51
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	53
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	55
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	57
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	61
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	65
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	67
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	69

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Opleiding tot Verpleegkundige
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34560
3. Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240
5. Afstudeerrichtingen	De opleiding kent de volgende uitstroomprofielen: Algemene gezondheidszorg Geestelijke gezondheidszorg Maatschappelijke gezondheidszorg De opleiding biedt tevens de mogelijkheid tot het volgen van een honoursprogramma: Technische Verpleegkunde.
6. Varianten	Voltijd en duaal
7. Locaties	Amsterdam en Alkmaar
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 5 oktober 2006 Besluit NVAO: 9 mei 2007
9. Code of conduct	Getekend

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Hogeschool Inholland
11. Status instelling	Bekostigd
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

Uitval uit het eerste jaar*

Jaar →	2006		2007		2008		2009		2010		2011**	
	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams
Voltijd	20,8	39	17,4	22,6	32,8	27,5	20,9	23,7	9,8	22,4	##	##
Duaal	14.3	15.4	14.3	38.5	11.1	14.3	0.0	30.0	20	16.7	##	##

Uitval uit de bachelor

Jaar →	2005		2006		2007**	
	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams
Voltijd	19,3	10,8	4,8	20	31,6	25
Duaal	11.1	21.4	8.3	36.4	##	##

Rendement

Jaar →	2005		2006		2007**	
	Alk	Ams	Alk	Ams	Alk	Ams
Voltijd	77,2	81,1	83,3	64	##	##
Duaal	88.9	71.4	91.7	45.5	##	##

* De cijfers in de tabellen betreffen cijfers volgens de definities van de NVAO die gelden per 1 mei 2012. De cijfers zijn genomen uit het *1cijferHO*. Alle cijfers in de tabellen betreffen eerstejaars ho studenten (dus niet alleen de uitval uit het eerste jaar is eerstejaars ho). De opleiding heeft dit met de NVAO afgestemd.

** Deze gegevens heeft de opleiding nog niet beschikbaar.

Docentkwaliteit

Aandeel docenten met master of PhD bedraagt 59,5%.

Student-docentratio

In Alkmaar bedraagt de ratio 1:25,7 en in Amsterdam 1:30,8.

Contacturen*

HBO-V Voltijd

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	totaal	Gemiddeld per week in klokuren
Jaar 1	208,25	107,78	96	62,75		474,78	16,96
Jaar 2	121,25	72,05	19	87,25		299,55	10,7
Jaar 3	38,75	17,75	18,25	23,5		98,25	3,51
Jaar 4	2,25 + dif minor	Dif minor	23,75	18,75		44,75 + 2 dif minoren	

Uitgaande van 7 x 4 lesweken per jaar.

HBO-V Duaal

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5	totaal	Gemiddeld per week in klokuren
Jaar 1							
Jaar 2	60,55	47,25	38,25	34,5	8,25	188,8	6,74
Jaar 3	16,75	51,75	14	25,5	4,25	112,25	4,01
Jaar 4	14,25	27,5	20	18,5		60,25	2,15

Uitgaande van 7 x 4 lesweken per jaar.

- * De opleiding heeft de berekening gemaakt op basis van de, door de opleiding gehanteerde, inzetplanning studiejaar 2011-2012. Elke onderwijsperiode bestaat uit zeven schoolweken en drie zogenaamde toetsweken. Tijdens de toetsweken komt de student uitsluitend naar de opleiding om een toets af te leggen. Regulier onderwijs vindt in deze drie weken niet plaats, met uitzondering van procestoetsen en toetsnabesprekingen. In het vierde jaar voltijd volgt de student twee differentieminoren. De student kan deze minoren ook bij een andere opleiding volgen. Exacte berekening van de contacturen van deze minoren is derhalve niet mogelijk.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Beroepsrollen en kerncompetenties

Het opleidingsprofiel van de opleiding tot verpleegkundige van Hogeschool Inholland is gebaseerd op het *Beroepsprofiel van de verpleegkundige* (Leistra et al, 1999) en het verpleegkundig hbo-competentieprofiel *Met het oog op de toekomst* (Pool et al, 2001). Het opleidingsprofiel van de opleiding is voor beide opleidingsvarianten (voltijd en duaal) gelijk en omvat de twaalf kerncompetenties vanuit het landelijke competentieprofiel, verdeeld over vijf beroepsrollen, te weten: zorgverlener, regisseur, ontwerper, coach en beroepsbeoefenaar. Het panel stelt vast dat de opleiding hiermee aansluit bij de meest actuele landelijke profielen.

De competenties zijn uitgewerkt in de vorm van zes competentiekaarten, geordend volgens de vijf beroepsrollen uit *Met het oog op de toekomst*. Per competentie zijn beheersingsindicatoren en bij de competentie behorende kennis, inzicht, vaardigheden en professioneel gedrag beschreven. Het panel is bijzonder positief over deze uitwerking van de competenties in competentiekaarten. Het herkent hierin alle relevante onderwerpen en merkt op dat de kaarten zorgen voor een adequate operationalisering.

Niveau van de competenties

Voor het aantonen van het bachelorniveau van de competenties gebruikt de opleiding de Dublin descriptoren. Bij de vaststelling van het opleidingsprofiel en het opleidingsprogramma zijn deze descriptoren bepalend geweest. De opleiding maakt in een tabel de relatie tussen de kerncompetenties en de Dublin descriptoren duidelijk. Het panel vindt dat deze relatie goed wordt aangetoond, onder andere door het gebruik van de beheersingsindicatoren. De competenties zijn beschreven op drie competentieniveaus: het beginner- (jaar 1), junior- (jaar 2/3) en bachelorniveau (jaar 3/4).

Door middel van beheersingsindicatoren zijn op alle drie niveaus doelen geformuleerd, waarmee de student in staat wordt gesteld de competenties fasegewijs te verwerven. In de tabel is onder meer zichtbaar dat de beheersingsindicator *geeft preventieve zorg en gezondheidsvoorlichting in hoogcomplexere zorgsituaties met individuen en groepen zorgvragers, zelfstandig, met verantwoording achteraf, op grond van klinische expertise en wetenschappelijke kennis, op methodische wijze en werkt efficiënt (kostenbewust en doelgericht)*, gekoppeld is aan de descriptor kennis en inzicht én toepassen van kennis en inzicht. De descriptor oordeelsvorming is onder meer gekoppeld aan competentiekaart 3, waarbij onder meer de volgende beheersingsindicatoren worden aangeduid: *ontwerpt concepten en voorstellen voor de (toekomstige) beroepspraktijk, op basis van gegevens uit toegepast onderzoek en praktijkkennis/-ervaring én levert een bijdrage aan ontwikkeling en vaststelling van kwaliteitscriteria, meetinstrumenten en rapportage- en registratiesystemen.*

Aansluiting competenties op de beroepspraktijk

Bij het opstellen van de landelijke profielen voor de verpleegkundige is sprake geweest van samenwerking tussen de gezamenlijke Nederlandse hbo-verpleegkundeopleidingen en een brede groep afgevaardigden uit het werkveld. Om de aansluiting van de competenties met de beroepspraktijk blijvend te bewaken, werkt de opleiding met een beroepenveldcommissie.

De voltijdopleiding kent één beroepenveldcommissie met drie onderafdelingen ofwel branchecommissies: de AGZ-, GGZ-, en MGZ-commissie. Voor de duale opleiding is er een aparte beroepenveldcommissie. De commissies bestaan uit vertegenwoordigers van instellingen in de regio's Noord-Holland boven het Noordzee Kanaal en Amsterdam en vergaderen vier keer per jaar. Het doel van de branchecommissies is bij te dragen aan: de validatie van het opleidingsprofiel en de opleidingscompetenties, het leveren van input voor het actualiseren van het curriculum en de afstemming van het buitenschools curriculum op vraag en aanbod vanuit het werkveld (zie ook standaard 15). De competentiekaarten zijn door de beroepenveldcommissies gevalideerd.

Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN, de algemene beroepsvereniging van verpleegkundigen) heeft in maart 2012 een nieuw verpleegkundig beroepsprofiel gepresenteerd, dat in meerdere opzichten afwijkt van het profiel uit 1999. Zo is de verpleegkunde, net als bij de masteropleidingen Advanced Nursing Practice en Physician Assistant, geordend in zeven competentiegebieden, gebaseerd op de CanMEDS-systematiek, in plaats van de huidige vijf beroepsrollen. In september 2012 start de opleiding met het vertalen van het nieuwe beroepsprofiel (mits geaccordeerd door de minister) naar opleidingscompetenties.

Profilering

De opleiding biedt een honoursprogramma Technisch Verpleegkunde (TV) aan. Deze verrijksstroom kent een accent op de acute zorg, zoals de acute en intensievezorgafdelingen in ziekenhuizen, de Spoedeisende hulp, Coronary Care, Intensive Care. Met het honoursprogramma wil de opleiding getalenteerde en extra gemotiveerde studenten aantrekken en/of houden. Het honoursprogramma wordt voorafgegaan door een pre-honoursprogramma, waartoe studenten van alle opleidingsvarianten toegang hebben.

De eindkwalificaties van het TV-programma zijn net als die van het reguliere verpleegprogramma. De competenties zijn verbijzonderingen van de verpleegkundecompetenties, toegespitst op hoogcomplex acute zorg. Ze zijn opgesteld door de bij het TV-honoursprogramma betrokken docenten en werkveldvertegenwoordigers. De TV-competenties zijn gebaseerd op het rapport *Jij maakt het verschil* en de landelijk vastgestelde competenties uit de beroepsdeelprofielen van de IC-, CCU-, en SEH-verpleegkundige. Het panel is positief over de gedegen uitgewerkte doelstelling voor het honoursprogramma en stelt vast dat de opleiding zich hiermee profileert ten op zichte van andere opleidingen tot verpleegkundige.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties die de opleiding hanteert, relevant zijn voor het opleidingsdomein. De opleiding heeft adequaat gebruik gemaakt van de landelijk beschikbare profielen en is ook voorbereid op de komst van het nieuwe verpleegkundige beroepsprofiel. De eindkwalificaties sluiten aan bij het bachelorniveau, hetgeen wordt aangetoond door middel van de beheersingsindicatoren, die vastgelegd zijn in de competentiekaarten. Het panel is zeer positief over de competentiekaarten, daar deze een duidelijk overzicht bieden over het totaal aan kennis, inzicht, vaardigheden en professioneel gedrag waarover een student dient te beschikken. De opleiding profileert zich door het aanbieden van een honoursprogramma Technische Verpleegkunde. De doelstellingen voor dit programma zijn naar oordeel van het panel gedegen uitgewerkt. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Programma

Introductie programma

Voltijd: De eerste twee jaren wordt een breed programma aangeboden, daarna kiest student een uitstroomprofiel (GGZ, MGZ of AGZ).

Duaal: De duale student kiest voor aanvang van de duale opleiding het uitstroomprofiel. De praktijkleerperiodes worden vervuld in de instelling waarmee een arbeidscontract wordt afgesloten. De duale student volgt wel een WAP1 stage (buiten het gekozen uitstroomprofiel) binnen de instelling waarmee een leer-arbeidsovereenkomst is gesloten om zo ook het brede karakter van de HBO-V vorm te geven. Het duale programma vangt aan na de propedeuse. *TV-honoursprogramma* bestaat uit een extracurriculair pre-honoursprogramma (jaar 1 en 2) en een honoursprogramma (jaar 3 en 4). De totale omvang van het programma is 20 EC, waarvan 15 EC door de opleiding wordt verzorgd. Vanaf periode twee in het derde jaar wordt het onderwijs van het honoursprogramma verzorgd op de terugkomdagen die de student heeft tijdens de derdejaarsstage. Daarnaast voert de student voor het honoursprogramma in die periode opdrachten uit op zijn stageplaats.

Standaard 2 Oriëntatie van het programma

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk

Bevindingen

Kennis en vaardigheden

De opleiding hanteert de Body of Knowledge and Skills (BoKS), die in 2011 is vastgelegd in overleg met het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV). De opleiding heeft het programma aan de hand van de BoKS gescreend op volledigheid. Voor het overgrote deel bleek de inhoud van het programma overeen te komen met de BoKS. Een aantal geconstateerde omissies is opgenomen in onderwijsontwikkelopdrachten die in 2011-2012 zijn uitgezet. Een voorbeeld hiervan is de organisatie en financiering van de gezondheidszorg.

De kennis en inzichten die studenten krijgen aangereikt in het programma zijn goed zichtbaar op de competentiekaarten. Op de competentiekaart *Zorg- en dienstverlening op maat* wordt als kennis en inzicht onder meer aangeduid: het verpleegproces, observatiemethoden, rapportagemethoden. De competentiekaart *Regisseren van zorg- en dienstverlening* laat zien dat de studenten onder meer kennis krijgen aangereikt op het gebied van verpleegorganisatiemodellen, zorgprogramma's, casemanagement, zorgcomplexiteit en indicatiestelling. Het panel heeft voorts gekeken naar de verplichte literatuur op de boekenlijst. De opleiding houdt deze lijst actueel door als norm aan te houden dat de boeken niet ouder mogen zijn dan vijf jaar. Ieder jaar wordt de lijst geactualiseerd op basis van ontwikkelingen in het vakgebied. Het panel stelt na bestudering van de boekenlijst vast dat de studenten relevante en actuele theorie krijgen aangereikt op het juiste niveau. Wel merkt het panel op dat op de lijst beperkt aandacht is voor anderstalige literatuur. De opleiding kan die component versterken. Het panel stelt voorts vast dat de opleiding, zowel qua opzet als inhoud, in lijn werkt met de Richtlijn Europese Beroepen.

De beroepsvaardigheden die de studenten krijgen aangereikt, zijn eveneens zichtbaar in de competentiekaarten. Zo benoemt competentiekaart 3 *Ontwerpen van zorg- en dienstverlening* onder meer als vaardigheden: analyseren, projectmatig werken, presenteren en organiseren. De vaardigheden worden aangeboden vanuit de domeinexpertiseleerlijn. Vaardigheden die aan bod komen, zijn bijvoorbeeld klinisch redeneren, verpleegtechnische en communicatieve vaardigheden. Voorts is er, passend bij het Besluit Opleidingseisen Verpleegkundige 2011, aandacht voor (praktische) onderzoeksvaardigheden met name in het kader van Evidence Based Practice (EBP) en kwaliteitszorg. In meerdere onderdelen van het programma leren de studenten onder meer de methodiek van EBP, het lezen en beoordelen van wetenschappelijke artikelen, het doen van kleinschalig praktijkonderzoek en opstellen van implementatieplannen. Literatuur over EBP en wetenschappelijk onderzoek in de gezondheidszorg staat op de verplichte boekenlijst. In 2011 is besloten om onderwijsonderdelen in de domeinexpertise leerlijn, die betrekking hebben op onderzoeksvaardigheden, voor studenten duidelijker te oormerken en te verstevigen.

Dit heeft geresulteerd in een expliciete onderzoeksleerlijn, gekoppeld aan een specifieke competentiekaart. Het panel constateert dat de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden hiermee vanaf de start van de opleiding explicieter aandacht krijgt en is hierover positief. Resultaten van deze nadere aandacht op onderzoeksvaardigheden zullen zich in de komende jaren moeten bewijzen. Verder is aan de opleiding het Lectoraat GGZ Verpleegkundige gelieerd. Vanuit het lectoraat worden gedurende het programma de hoorcolleges over EBP en onderzoek verzorgd. Het lectoraat is betrokken bij de opzet van de afstudeerfase en verzorgt trainingen aan docenten over praktijkonderzoek. Het panel constateert op basis van het gesprek met studenten dat sommige studenten bekend zijn met het lectoraat. Een aantal betreft het lectoraat ook bij vragen ten aanzien van het afstudeerproject. Het panel is in de basis positief over de betrokkenheid van het lectoraat, maar ziet ook mogelijkheden tot versterking hiervan (zie ook standaard 9).

Interactie met de beroepspraktijk

De studenten komen op meerdere momenten in de opleiding in direct contact met de beroepspraktijk. Dit gebeurt voornamelijk door middel van korte of lange stages (voltijd) of praktijkleerperiodes (duaal). Het praktijkdeel van het voltijdprogramma beslaat 2856 uren. Bij het duale programma beslaat het praktijkdeel 3430 uren. Tijdens de stages of praktijkleerperiodes voeren studenten (verplichte) opdrachten uit, waardoor zij de benodigde kennis en beroepsvaardigheden ontwikkelen.

De opleiding werkt met Noord-Hollandse AGZ-, GGZ, en MGZ-instellingen samen voor het plaatsen van een aantal stagiaires. Enkele instellingen voorzien in zogeheten leerwerkplaatsen. Voorbeelden zijn: VUmc, het Nederlands Kanker Instituut, De Nieuwpoort (woonzorgcentrum in Alkmaar) en Den Koogh (verpleeghuis in Den Helder). De coördinatoren buitenschools leren onderzoeken de aangeboden praktijkleerplaatsen op kwaliteit. De praktijkperioden zorgen voor een focus op de beroepspraktijk in het programma. Tijdens deze periodes krijgen studenten te maken met de actualiteit en de authenticiteit op de werkvloer, hetgeen naar oordeel van het panel bijdraagt aan de kwalificaties van de studenten. Interactie met de beroepspraktijk vindt daarnaast plaats door de inzet van gastdocenten uit het werkveld. De curriculumcommissie heeft tot taak het vormgeven en actualiseren van het onderwijs op basis van ontwikkelingen in het beroepsveld en bijvoorbeeld evaluaties. De curriculumcommissie bestaat uit een onderwijskundige van de opleiding (voorzitter), en docenten van beide locaties die verschillende studievarianten en het buitenschools leren vertegenwoordigen. De aansluiting van het programma op de actuele beroepspraktijk wordt via deze elementen gewaarborgd, maar ook door bijvoorbeeld interactie van docenten en het opleidingsmanagement met de praktijk en het gebruik maken van aan de beroepspraktijk ontleend studiemateriaal. Het panel is positief over de praktijkgerichtheid van het programma en het bewaken ervan.

Het panel heeft bij de bestudering ook aandacht gehad voor de borging van de kwaliteit van het buitenschools leren. Over het algemeen is het panel hierover tevreden. Er worden afspraken gemaakt over de begeleiding en over het algemeen zijn de betrokkenen, bijvoorbeeld werkbegeleiders, op de hoogte van wat er van hen wordt verwacht.

Er worden informatiebijeenkomsten georganiseerd door de opleiding om de betrokkenen van de instellingen over de praktijkperiode/stage te informeren. Deze bijeenkomsten zijn niet verplicht, zo verneemt het panel in gesprek met het werkveld, en het komt ook voor dat de BPL-docent gedurende een periode de instelling niet bezoekt. Dat gebeurt bijvoorbeeld als alles naar wens verloopt. Het panel vindt blijvende aandacht voor dergelijke aspecten van belang om de kwaliteit van het buitenschools leren te waarborgen.

Internationalisering

De opleiding geeft aan dat het voor een opleiding verpleegkunde lastig is om over de volle breedte te internationaliseren. Toch wordt getracht enkele activiteiten te ontplooiën, zoals het gebruik maken van Engelstalige literatuur en artikelen, aandacht voor andere culturen, normen en waarden, het ontwikkelen van een 'summercourse Health Care in the Netherlands' en deelname van docenten aan de cursussen 'Cambridge Engels' en 'Teaching in the English Classroom'. In het document *Beleid internationalisering hbo-v 2010-2011* zijn de doelstellingen van de opleiding op het gebied van internationalisering opgenomen. In het gesprek met de opleiding blijkt dat, na een eerste oriëntatie, de opleiding zich gedurende 2010-2011 genoodzaakt voelde de aandacht te verleggen naar andere onderwijsinhoudelijke- en borgingsaspecten. Dat neemt niet weg dat er wel activiteiten in het licht van internationalisering plaatsvinden. Zo zijn er verschillende mogelijkheden voor studenten om in het buitenland stage te lopen.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de kennis, inzicht, vaardigheden en het professioneel gedrag dat de studenten tijdens de opleiding krijgen aangereikt. De opleiding hanteert hiertoe zichtbaar de BoKS. Het onderwijs op het gebied van onderzoeksvaardigheden is recent in de opleiding versterkt, maar kende ook al een belangrijke basis. Het panel is positief over de extra focus hierop en ziet mogelijkheden tot versterking van de betrokkenheid van het lectoraat.

Internationalisering is de afgelopen periode niet naar wens van de opleiding doorontwikkeld. Het panel herkent wel activiteiten op het gebied van internationalisering, maar ziet ook de mogelijkheden tot versterking hiervan. Dat geldt ook voor het (verplicht) hanteren van anderstalige literatuur in het programma. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**

Standaard 3 Inhoud van het programma

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Relatie tussen eindkwalificaties en programma

De opleidingscompetenties zijn vertaald naar beheersingsindicatoren op drie beheersingsniveaus, hetgeen zichtbaar is in onder meer de competentiekaarten van de opleiding.

De competentiekaarten vormen de basis voor de leeractiviteiten en praktijkleersituaties. De competentiekaarten zijn beschreven op bachelorniveau, waarmee de afstudeerbekwaamheid (het einddoel van de opleiding) is gedefinieerd. De competenties zijn op de kaarten vertaald naar beschrijvingen op de drie beheersingsniveaus, te weten: beginner, junior en bachelor. Bij het niveau beginner ligt het accent op uitvoeren, via het niveau junior waar het accent ligt op beslissen en verantwoorden, loopt de ontwikkeling door tot het bachelorniveau waar het accent ligt op ontwerpen. Per competentiekaart zijn voor de beheersingsniveaus vervolgens beheersingsindicatoren opgesteld. Een voorbeeld: de competentiekaart 1a *Zorg- en dienstverlening op maat* beschrijft de competentie: Om de last van ziekte, handicap of sterven te verlichten, verleent de hbo-verpleegkundige op een professioneel verantwoorde wijze verpleegkundige zorg op menselijke maat. Dit is als volgt vertaald naar de niveaus:

- Verleent onder begeleiding zorg in laagcomplexe situaties, op grond van richtlijnen, standaarden en instructies, op methodische wijze en werkt veilig en doelgericht (beginner);
- Verleent zorg in middelcomplexe zorgsituaties, zelfstandig, met controle achteraf, op grond van standaarden, klinische expertise en beschikbare wetenschappelijke kennis, op methodische wijze en werkt veilig, efficiënt, kostenbewust en doelgericht (junior);
- Verleent zorg in hoogcomplexe zorgsituaties, zelfstandig, met verantwoording achteraf, op grond van klinische expertise en wetenschappelijke kennis, op methodische wijze en werkt veilig, kostenbewust en doelgericht (bachelor).

Die beheersingsindicatoren zijn voor elk onderdeel van het programma vertaald in leerdoelen die aangeven wat de student voor dat betreffende onderdeel in die periode dient te bereiken. De inhoud van het programma sluit hierop aan, zo stelt het panel vast op basis van bestudering van modulebeschrijvingen/periodeboeken. In de periodeboeken zijn de inhoud van de cursussen en opdrachten beschreven. Daarnaast is zichtbaar aan welke leerdoelen de student moet voldoen en hoe de beoordeling plaatsvindt. Het panel is zeer positief over de zorgvuldige en overzichtelijke uitwerking van de doelstellingen naar het programma, mede door middel van de competentiekaarten. Ook in gesprek met studenten, docenten en vertegenwoordigers van het werkveld krijgt het panel positieve reacties op het hanteren van dit systeem. Er wordt onder meer gezegd dat de uitwerkingen bijdragen aan het concrete begripsbesef en daarmee aan het creëren van goede leersituaties.

Samenhang

In het *Opleidingskader bachelor Verpleegkunde 2012* is informatie opgenomen over het onderwijsprogramma. Onder meer is beschreven dat het programma is opgebouwd uit vijf didactische leerlijnen, die in de loop van de leerjaren steeds meer in elkaar overlopen:

- Integrale leerlijn: In de integrale leerlijn krijgen de studenten opdrachten tot het uitvoeren van beroepstaken en/of het maken van beroepsproducten. In het voltijdprogramma gebeurt dit meestal projectmatig, in een kleine groep (5-8 studenten). Duale studenten voeren over het algemeen individuele *geïntegreerde praktijkopdrachten* uit binnen hun praktijkinstelling en wisselen hun resultaten uit in de binnenschoolse lesweek.

- Domeinexpertiseleerlijn: In deze leerlijn krijgen studenten de kennis én vaardigheden aangeboden die onder meer in de integrale leerlijn kunnen worden toegepast. De student verwerft kennis vanuit onder andere de verpleegkunde, geneeskunde en de gedragswetenschappen. De kennis en vaardigheden volgen de BoKS (zie standaard 2).
- Beroepspraktijkleerlijn (BPL): In de BPL leren de studenten in de beroepspraktijk. Studenten krijgen, individueel, opdrachten tot het uitvoeren van beroepstaken en het maken van beroepsproducten. Zij reflecteren hier schriftelijk en (op terugkomdagen) mondeling op. Door het met goed gevolg uitvoeren van de praktijkopdrachten verzamelt de student bewijzen van competenties. De leerlijn wordt gestuurd vanuit de *Gids Buitenschools leren*.
- Studieloopbaancoaching: De studenten reflecteren in deze leerlijn onder begeleiding op hun competentieontwikkeling (retrospectief) en stellen leerdoelen en actieplannen op (prospectief) om deze ontwikkeling verder gestalte te geven. Verder worden de studenten begeleid bij hun leren en bij hun studiekeuzen.
- Geïntegreerde onderzoekslijn (beoogd): Het thema onderzoek loopt als een rode draad door bovengenoemde leerlijnen heen. De studenten leren binnen deze leerlijn adequaat te handelen en zich tot kritische, reflectieve kenniswerkers te ontwikkelen. Daarbij zijn kennisontwikkeling, professionalisering en onderzoek onlosmakelijk met elkaar verbonden, omdat ze tot kwaliteitsverbetering leiden. De onderzoekslijn krijgt binnen de opleiding vorm door hoor- en werkcolleges over onderzoeksmethoden en praktische onderzoeksvaardigheden. Daartoe behoren het lezen en beoordelen van (ook Engelstalige) wetenschappelijke artikelen (evidence based practice), het doen van kleinschalig praktijkonderzoek en het implementeren van verbeteringen en vernieuwingen.

Door middel van de leerlijnen wordt door de opleiding samenhang in het curriculum aangebracht, zo constateert het panel. De horizontale samenhang wordt daarnaast aangebracht doordat in elke binnenschoolse onderwijsperiode een zorgcategorie centraal staat. Al het onderwijs van een periode is gericht op de kennis, het professionele gedrag en de vaardigheid die de student nodig heeft bij het verplegen van mensen die tot de betreffende zorgcategorie behoren.

Verticale samenhang in het programma is aangebracht bij opeenvolgende onderwijsperiodes en opleidingsfasen. Alle competenties komen in meerdere onderwijsperiodes en in alle studiefasen aan de orde, in steeds complexere situaties, met een steeds grotere reikwijdte en op een wijze die van de student steeds meer eigen initiatief en zelfsturing vraagt. Het panel stelt vast dat deze opbouw duidelijke tot uiting komt in de beheersingsniveaus van de opleiding (beginnen, junior en bachelor).

De opleiding draagt tevens zorg voor samenhang tussen theorie en praktijk, zo stelt het panel vast. Allereerst zorgt de opleiding voor afstemmen tussen het binnenschools en buitenschools leren, waardoor opgedane kennis gelijk in de praktijk toegepast kan worden. Tevens is de leerinhoud van de voltijdvariant via studieopdrachten en het bespreken van cases zoveel mogelijk gekoppeld aan de praktijk. In de duale variant worden geïntegreerde praktijkopdrachten ingezet om aan dezelfde studieopdrachten te voldoen.

Het panel is van oordeel dat er sprake is van een samenhangend onderwijsprogramma. De curriculumcommissie bewaakt de samenhang in het programma en de opleiding evalueert de samenhang ondermeer via de Nationale Studenten Enquête (NSE). Studenten geven over de periode 2009-2011 blijk van groeiende tevredenheid over de samenhang tussen de verschillende onderdelen van de opleiding. Deze stelling scoort een 3,4 voor beide locaties in 2009 en in 2011 een 3,6 en een 3,7 voor respectievelijk Alkmaar en Amsterdam in 2011.

Overwegingen en conclusie

Het panel is zeer positief over de zorgvuldige en overzichtelijke uitwerking van de doelstellingen naar het programma, door middel van de competentiekaarten. De inhoud van het programma sluit hierop adequaat aan. Studenten, docenten en vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over (het werken met) de competentiekaarten. Het panel is eveneens positief over de samenhang in het programma. Zowel de horizontale, verticale als de samenhang tussen theorie en praktijk is goed doordacht. Studenten geven in het NSE blijk van tevredenheid over de samenhang. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4 Vormgeving van het programma

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken

Bevindingen

Visie op onderwijs en leren

De visie op onderwijs en leren en het didactisch concept zijn uitgewerkt in het document *Opleidingskader Bacheloropleiding Verpleegkunde 2012*. Kernbegrippen zijn: 'leven lang leren', kennismaatschappij, het leren door de student centraal en competentiegericht onderwijs. De student wordt in het onderwijs centraal gesteld en wordt als volwaardige leerpartner beschouwd. De opleiding geeft in het opleidingskader aan dat dit uitgangspunt in het onderwijs zichtbaar is in onder andere de relaties tussen de studenten onderling (met het oog op samenwerkend leren), maar ook in de relaties tussen docenten en studenten. Het is tevens zichtbaar in de vorm van studieloopbaanbegeleiding, die is afgestemd op de specifieke behoefte van de student. Reeds bij de start van de opleiding nemen instromende studenten deel aan een digitaal intakeassessment. Tevens wordt aangegeven dat de docent, net als in een werksituatie, een opdrachtrelatie aangaat met de studenten.

Didactisch concept en werkvormen

Het didactisch concept is gebaseerd op het leerlijnenmodel van De Bie, waar de opleiding enkele aanpassingen op heeft gedaan naar eigen specifieke wensen. Zo heeft de opleiding ervoor gekozen de conceptuele en de vaardigheidlijn onder te brengen in één domeinexpertiseleerlijn (zie standaard 3).

Aan elke leerlijn zijn specifieke werkvormen gekoppeld. In de integrale leerlijn bijvoorbeeld wordt voornamelijk projectonderwijs als werkvorm gebruikt. Studenten werken in groepen van vier tot acht studenten samen aan een projectopdracht. Dat kan een onderzoeks-, of ontwerpopdracht zijn, of een combinatie daarvan. Voorbeelden van projectopdrachten zijn het maken van een voorlichtingsplan voor een bepaalde patiëntencategorie, het ontwerpen en uitvoeren van een klinische les en het analyseren en oplossen van een organisatievraagstuk. De projecten resulteren in een concreet product en een projectverslag en/of presentatie. In de domeinexpertiseleerlijn werken studenten in practica aan het ontwikkelen van basiszorg- en verpleegtechnische vaardigheden. De handelingen die de student in de beroepspraktijk nodig heeft, worden na instructie getraind en geoefend, eerst onder begeleiding, daarna zelfstandig. Andere verpleegkundige vaardigheden, zoals klinisch redeneren, een anamnesegebesprek voeren en feedback geven leren studenten in werkcolleges en trainingsbijeenkomsten door middel van casusbespreking, rollenspel en simulatie met acteurs. In het conceptuele deel van de domeinexpertiseleerlijn doen de studenten kennis op door middel van (zelf)studieopdrachten, hoorcolleges, werkcolleges en trainingen.

In de BPL vindt het leren in de praktijk plaats. Voltijdstudenten lopen stage, duale studenten hebben praktijkleerperiodes. Het leerproces wordt ondersteund door praktijkopdrachten die door de opleiding, in samenwerking met de instelling, worden aangereikt. De student ontvangt begeleiding en reflecteert op de uitvoering, het leerproces en het leerresultaat met de praktijk- en docentbegeleider.

In de gesprekken van het panel met diverse groepen studenten en docenten, komt naar voren dat de werkvorm casestudy bijzonder wordt gewaardeerd. Het verdiepende karakter van de werkvorm wordt als positief punt benoemd.

Het panel is positief over de aansluiting van het didactisch concept bij de eindkwalificaties. De uitwerking naar werkvormen wordt door het panel eveneens positief beoordeeld. Er is sprake van een gevarieerd aanbod van passende werkvormen. Studenten geven in de NSE blijk van tevredenheid over de gehanteerde werkvormen én over het stimuleren van het zelfstandig werken. In de periode 2009–2011 variëren de scores voor beide locaties tussen de 3,3 en de 3,8. Studenten geven in gesprek met het panel aan de toenemende zelfstandigheid duidelijk in de opleiding te herkennen. Door eerstejaarsstudenten wordt opgemerkt dat dit vanaf de start van de opleiding het geval is, hetgeen wel eens als een groot verschil wordt ervaren met de vooropleiding. De opleiding geeft in haar *Kritische Reflectie* aan dat veel instromende havo- en mbo-opgeleide studenten reeds een start hebben gemaakt met het leren plannen van de eigen studie, het actief leren en zelfstandig en in groepjes uitvoeren van opdrachten. De opleiding heeft in de studieloopbaancoaching aandacht voor zelfsturing, 'leren leren' en het werken in groepen. Het panel is hierover positief.

TV-honoursprogramma

Het pre-honoursprogramma is voornamelijk gericht op kennisontwikkeling, bijvoorbeeld op het gebied van vitale lichaamsfuncties, farmacologie en coronaire aandoeningen. De meeste gebruikte werkvormen zijn: zelfstudie, beantwoorden van oefen- en verwerkingsvragen, hoorcollege en leergesprek. Ook vindt er training plaats door middel van simulatie en

fantomen, bijvoorbeeld bij *advanced life support*, venapunctie en analyse van ritmestoornissen. In het honoursprogramma gaat het om verdere kennisontwikkeling, kennistoepassing en het ontwikkelen van vaardigheden en professioneel gedrag. De werkvorm presentatie wordt gehanteerd om nieuwe kennis te reproduceren bijvoorbeeld over labwaarden en farmacologie. Verder wordt in het honoursprogramma getraind en geoefend: training met Engelstalige simulatieprogramma's (zoals *Anesoft ACLS Simulator*), training klinisch redeneren, in verschillende aandachtsgebieden, zoals neurologie, cardiologie en traumatologie.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de aansluiting van het didactisch concept op de eindkwalificaties. De uitwerking naar werkvormen is naar oordeel van het panel adequaat. Er is sprake van een gevarieerd, passend aanbod aan werkvormen. Het didactisch concept en de werkvormen sluiten ook aan bij het honoursprogramma. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 5 Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Instroombeleid

Het instroombeleid is verwoord in het *Opleidingskader Bacheloropleiding Verpleegkunde 2012* en de notitie *instroomactiviteiten en procedures bachelor Verpleegkunde*. De formele toelatingseisen zijn ook vastgelegd in het *Onderwijs en Examenregeling*.

Om toegelaten te worden tot de opleiding dient de student een diploma havo, vwo of mbo te hebben behaald. Studenten die het duale programma willen volgen, sluiten een tripartiete leerarbeidscontract met een van de zorginstellingen waarmee de opleiding een overeenkomst tot duaal opleiden heeft gesloten. Deze duale instellingen sluiten uitsluitend leerarbeidsovereenkomsten af met studenten die de propedeuse hebben behaald.

Leerroutes

Studenten met een diploma mbo-v, Verpleegkunde A, B of Z kunnen zich inschrijven voor een van de verkorte programma's. Zij kunnen door de examencommissie individueel worden vrijgesteld van een aantal onderwijseenheden. Deelnemers aan een verkorte programmavariant volgen de eerste drie maanden een schakelprogramma. Het verkorte programma is verlengd van twee jaar en drie maanden naar drie jaar. Slechts een selecte groep bleek de verkorte opleiding binnen de gestelde tijd af te kunnen ronden. Het vergde meer tijd het beoogde abstractieniveau te realiseren, zo geven docenten in gesprek met het panel aan. Met de verlenging krijgen de studenten onder andere meer onderzoeksvaardigheden. Het panel acht het een goede stap om het traject uit te bouwen naar drie jaar.

Studenten met een mbo-vooropleiding met wie het panel heeft gesproken, geven aan dat de aansluiting in orde is. In het begin van het verkorte traject kregen de studenten theorie over onderzoek aangereikt. Het verschil met de mbo-opleiding was voor hen direct merkbaar. Dat zat ook in het methodisch werken.

De opleiding biedt een honoursprogramma Technische Verpleegkunde aan. Alle studenten die toegelaten worden tot het reguliere programma kunnen zich inschrijven voor het pre-honoursprogramma. De studieloopbaancoach monitort of deelname aan het honoursprogramma niet ten koste gaat van de prestaties in het reguliere programma. Indien dat het geval is, wordt de student geadviseerd te stoppen met het TV-programma.

Aansluiting vooropleiding

Alle studenten kunnen vanaf 2010 in de eerste lesweek deelnemen aan een digitaal intake-assessment (DIA). Het assessment is niet verplicht volgens het OER, maar staat wel ingeroosterd in het reguliere onderwijsprogramma. Onderwerpen in het assessment zijn onder meer reken- en taalvaardigheid, beroepsbeeld, samenwerken en reflecteren. Het assessment mondt uit in een rapportage met een sterkte-zwakteanalyse. Deze analyse bespreekt de studieloopbaanbegeleider met de student. Aan de hand van de uitslag wordt eventueel een efficiëntieprogramma opgesteld. De programmering in het reguliere onderwijsprogramma zorgt voor deelname van nagenoeg alle studenten, zo geeft de opleiding aan. Het assessment draagt bij aan de aansluiting op de vooropleiding van studenten, aldus het panel.

In de *Notitie Instroomactiviteiten en procedures* beschrijft de opleiding welke activiteiten worden ondernomen om de aansluiting zo goed mogelijk te laten zijn. De opleiding organiseert onder andere open dagen, proefstuderen, kennismakingsdagen voor middelbare scholieren en worden profielkeuzemiddag georganiseerd. Het panel is positief over de activiteiten die de opleiding organiseert.

Het panel heeft in gesprek met studenten begrepen dat de aansluiting over het algemeen goed is. Studenten voelen zich welkom op de opleiding en er is sprake van een goede introductie op het onderwijsprogramma. Eerstejaarsstudenten geven aan dat studeren aan de hogeschool wel wennen is wat betreft zelfstandigheid. In het *NSE2011* wordt 'de aansluiting van je opleiding bij je vooropleiding' door studenten met een 3,1 (Alkmaar) en een 3,4 (Amsterdam) beoordeeld.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat het programma over het algemeen aansluit bij de kwalificaties van de instromende studenten. De opleiding heeft aandacht voor deze aansluiting, onder meer door het organiseren van een intake-assessment, maar ook door voorlichting in het studiekeuze traject van leerlingen/studenten. De opleiding hanteert voor de verschillende varianten passende toelatingsvoorwaarden. Studenten tonen zich in gesprek met het panel en in het studentenonderzoek hoofdzakelijk positief over de aansluiting. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 6 Studeerbaarheid

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

Spreiding studielast

De studielast van de opleiding tot Verpleegkundige bedraagt 240 EC (zie standaard 7). In de Onderwijs- en Examenregeling (OER) van de opleiding is de verdeling van de credits beschreven. Elk studiejaar bestaat uit 60 EC, verdeeld over 42 lesweken. Per onderwijsperiode van tien weken kan de student vijftien credits behalen. Uitgangspunt is dat de student aan alle studieactiviteiten (colleges, practica, zelfstudie, projectwerkzaamheden etc.) gemiddeld 40 klokuren per week besteedt.

Wegnemen studiebelemmeringen

Om studiebelemmeringen te signaleren, evalueert de opleiding het onderwijs na elke periode. Tevens hebben de fasecoördinatoren de taak de studielast te monitoren en wordt gebruik gemaakt van de Studentmonitor (een instrument dat een actueel resultatenoverzicht geeft per student met risicofactoren ten behoeve van SLC: herkenning risicostudenten en potentiële langstudeerders). De opleiding voorkomt studiebelemmeringen door verschillende principes en maatregelen te hanteren, die zij ook kan inzetten om gesignaleerde belemmering weg te nemen. Het spreiden van de studielast is zo'n middel. Daarnaast biedt de opleiding flexibiliteit in de uitvoering van stageopdrachten. Veel studenten ervaren de stages als relatief zwaar. Een belangrijke factor daarbij is het moeten uitvoeren van praktijkopdrachten. Voor een aantal van deze opdrachten geldt daarom dat de (voltijd- en duale) studenten zelf de periode mogen kiezen waarin zij de opdrachten uitvoeren. Hiermee hebben studenten de mogelijkheid hun studielast zelf te spreiden. De opleiding tracht de studeerbaarheid ook te bevorderen door een heldere informatievoorziening. Aan het begin van elke onderwijsperiode vindt een zogenaemde kick-off plaats, waarin informatie wordt gegeven over de studielast en eisen aan de inzet van studenten. Een ander voorbeeld is de inzet van een formatieve, ontwikkelingsgerichte fase-toets in het derde jaar, ter afsluiting van de juniorfase. Het panel stelt vast dat de opleiding diverse instrumenten gebruikt om de studiebelemmeringen in het programma weg te nemen en daarmee de studeerbaarheid te verhogen. Het panel is van oordeel dat deze maatregelen adequaat zijn voor deze opleiding. Het panel herkent ook activiteiten van de opleiding om de selecterende functie van de propedeuse te versterken, zo is bijvoorbeeld de BSA-norm verhoogd van 40 naar 45 EC (zie ook standaard 14). Het panel herkent ook in dergelijke activiteiten oog van de opleiding voor de studeerbaarheid.

Evaluatie

De opleiding onderzoekt in de periode-evaluaties of de feitelijke studielast overeenkomst met de geplande studielast. Uit de onderzoeken blijkt dat de feitelijke studielast lager uitkomt dan de geplande studielast. De opleiding geeft aan dat (eerstejaars)studenten die te weinig tijd aan hun studie besteden, waarschijnlijk ook de studenten zijn die uitvallen.

De opleiding heeft aandacht voor de resultaten uit de evaluaties en neemt mede op basis daarvan maatregelen. Het gebruik van de studentmonitor, het aanscherpen van de BSA-norm en de invoering van de rekentoets zijn daar voorbeelden van. De studielast is tevens één van de evaluatiethema's bij de afgevaardigdenoverleggen, waarin groepsvertegenwoordigers het onderwijs evalueren met de fasecoördinator. Aan de hand van deze resultaten kan de curriculumcommissie de studielast per periode bijstellen. Een voorbeeld hiervan is de bijstellingen die heeft plaatsgevonden in de duale variant van de opleiding. Op basis van evaluatieresultaten en berichten uit het afgevaardigdenoverleg werd geconcludeerd dat de studielast van deze variant van de opleiding te hoog was. Besloten werd om geïntegreerde praktijkopdrachten directer te relateren aan de eigen praktijk van de student en het bieden van de mogelijkheid om bepaalde opdrachten rondom een thema te combineren. Het panel is positief over deze maatregel, maar acht dit ook mogelijk bij de voltijdopleiding. Het panel vindt dat studenten een grote hoeveelheid (schriftelijke) opdrachten dienen te maken. Deze maatregel kan eraan bijdragen dat hierin enige reductie plaatsvindt.

In gesprek met het panel geven studenten aan een reële studielast te ervaren. De derde periode wordt nog weleens als zwaartepunt aangeduid. Ook de resultaten van het *NSE2011* geven blijk van tevredenheid van studenten over de studeerbaarheid. Onderdelen als 'de spreiding van de studielast over het studiejaar', 'de mate waarin de opleiding te doen is in de tijd die ervoor staat' en 'de haalbaarheid van deadlines' krijgen een scoren (tot ruim) boven de 3,0.

Overwegingen en conclusie

De studeerbaarheid van het programma is naar oordeel van het panel op orde. De feitelijke studielast is lager dan de geplande studielast, zo merkt het panel op. De opleiding zorgt onder meer voor spreiding van de studielast en door middel van verschillende principes en maatregelen worden studiebelemmeringen voorkomen of weggenomen. Het panel heeft kennisgenomen van voorbeelden waarbij de opleiding adequaat maatregelen heeft genomen ter bevordering van de studeerbaarheid. De hoeveelheid (schriftelijke) opdrachten is naar oordeel van het panel een risicofactor. In het oordeel van het panel is de tevredenheid van studenten over onder meer de spreiding van de studielast positief meegewogen. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 7 Duur

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

In de *Onderwijs- en Examenregeling* en in de Kritische Reflectie is de verdeling van studiepunten beschreven. Deze laat zien dat de opleiding een curriculum heeft uitgewerkt met een omvang van 240 EC, waarvan elk studiejaar 60 EC omvat.

In totaal zijn ruim 2800 uren (voltijd) en bijna 3.300 uren (dual) geprogrammeerd voor het praktijkleren. Dit is in overeenstemming met de norm van 2300 uren in de wet BIG.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding aan de wettelijke eis van 240 EC en 2300 uren praktijkleren voldoet. Het panel komt op basis van bovenstaande bevindingen tot het oordeel **voldaan**.

Personeel

Standaard 8 Personeelsbeleid

<i>De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid</i>

Bevindingen

Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid is vastgelegd in het *Personeelsplan domein Gezondheid, Welzijn en Sport (GWS), cluster Nursing*. Er is sprake van één docententeam voor de locaties samen, waarbij wel gewerkt wordt met een basisteam per locatie.

Het personeelsplan wordt per studiejaar vastgesteld en is onder meer gebaseerd op het businessplan van GSW en het verbeterplan dat Inholland heeft opgesteld naar aanleiding van de onderzoeken van de Commissie Leers en de Onderwijsinspectie in 2010. In dat businessplan wordt rekening gehouden met een daling van de instroom als gevolg van de negatieve publiciteit over Hogeschool Inholland in 2010-2011. Bij de opleiding Verpleegkunde heeft voornamelijk geen daling van de instroom plaatsgevonden, en deze wordt door de opleiding ook niet verwacht.

Het panel merkt op dat het *Personeelsplan 2011-2012, cluster Nursing* zowel stuurt op de kwalitatieve als de kwantitatieve ontwikkeling van het team. Het panel heeft ook het plan van 2010-2011 ingezien en stelt vast dat het huidige plan in het verlengde daarvan ligt. Het panel merkt op dat in het Personeelsplan de uitwerking van doelstellingen naar concrete activiteiten op enkele onderdelen versterkt kan worden en dat enkele onderdelen in het hoofdstuk *huidige personele situatie kwantitatief* niet volledig zijn ingevuld. Het panel herkent in het plan voldoende sturing om de opleiding doeltreffend te verzorgen.

Functionerings- en beoordelingsbeleid

Functionerings- en beoordelingsgesprekken vinden plaats aan de hand van het 'Performance & Competence Management (PCM)'. De cyclus bestaat uit: een individueel performance en ontwikkelingsgesprek, een functioneringsgesprek en een beoordelingsgesprek.

Het panel heeft in het gesprek met docenten vernomen dat hieruit activiteiten worden afgesproken, specifiek afgestemd op de (scholings)wensen van de medewerker en passend bij de doelstellingen van de opleiding. Zo is een docent vrijgemaakt om in 2011 gedurende drie dagen GGZ-instellingen te bezoeken, een andere docent volgt momenteel een masteropleiding en een docent loopt een stage bij het lectoraat.

Om de kwalitatieve ontwikkeling van het docententeam te sturen, voert het opleidingsmanagement jaarlijks een personele schouw uit. Op basis van deze inventarisatie van in het team beschikbare kwalificaties (vak- en onderwijskundige competenties en relaties met het werkveld) wordt het aannamebeleid waar nodig bijgesteld en wordt bepaald welke elementen in het scholingsplan opgenomen moeten worden.

Een aantal docenten heeft een toegevoegde functie/taak. Afhankelijk van de taken en verantwoordelijkheden die een functie met zich meebrengt, wordt die uitgevoerd voor beide of voor één van de locaties. Voorbeelden van toegevoegde functies zijn: kwaliteitsmedewerker, klachtencoördinator, fasecoördinator, coördinator buitenschools leren, instroomcoördinator, coördinator internationalisering.

Scholingsbeleid

Voor de brede deskundigheidsbevordering van het personeel wordt jaarlijks scholingsbeleid opgesteld. Het scholingsplan 2011-2012 laat zien dat het cluster Nursing zich op een aantal zaken wil richten:

- WHW-scholing voor alle medewerkers (specifiek voor leden examencommissie en opleidingscommissie);
- Onderhouden van praktijkervaring van docenten door hen die langer dan twee jaar uit de praktijk zijn een stage in de werksetting aan te bieden;
- Engelse taalvaardigheid: door het aanbieden van de training Teaching the English classroom;
- Doorontwikkeling van onderzoeksvaardigheden voor de docenten van het afstudeerproject;
- Verder ontwikkelen van competenties van het team op het gebied van toetsing.

Het panel stelt vast, mede op basis van gesprekken met de docenten, dat aan dergelijke activiteiten gevolg is gegeven in de afgelopen periode. Het panel merkt wel op dat er beperkt sprake is van verdiepende, vakspecifieke deskundigheidsbevordering.

Ongeacht de aanstellingsomvang krijgen docenten 59 uur per persoon voor deskundigheidsbevordering. In de PCM-cyclus maakt de medewerker met de leidinggevende resultaat- en ontwikkelafspraken, afgeleid van de te behalen doelstellingen van het domein en cluster. Deze afspraken gaan over rollen, resultaatgebieden en taken. Op basis van dergelijke afspraken kunnen docenten extra tijd toebedeeld krijgen voor deskundigheidsbevordering. In gesprek van het panel met de docenten en het opleidingsmanagement is gesproken over de deskundigheidsbevordering, ook in het licht van de werkdruk (zie standaard 10). Docenten geven aan dat deskundigheidsbevordering altijd bespreekbaar is en in veel gevallen ook mogelijk wordt gemaakt.

Het opleidingsmanagement ziet dat afspraken over scholing de laatste jaren steeds meer geëffectueerd worden, in plaats van dat het bij een afspraak blijft. Realistische afspraken over bijvoorbeeld het moment van scholing, lijken daarbij succesfactoren. Zo heeft het management besloten geen (specifieke) scholing te faciliteren in de eerste periode van een studiejaar. Doordat het opstarten van het studiejaar extra focus vraagt, kwam de scholing in deze periode regelmatig in het gedrang.

Overwegingen en conclusie

Het panel is overwegend tevreden over de doeltreffendheid van het personeelsbeleid, maar ziet wel enkele aandachtspunten. De personeelsplannen zouden nog concreter kunnen omschrijven welke activiteiten moeten leiden tot het behalen van de doelstellingen. Tevens merkt het panel op dat vanuit het scholingsplan beperkt gestuurd wordt op doorontwikkeling van verdiepende vakspecifieke kennis. Daar tegenover ziet het panel ook vele elementen die bijdragen aan de doeltreffendheid van het personeelsbeleid. Zo is er sprake van een adequate cyclus van functionerings- en beoordelingsgesprekken en zijn er ook voorbeelden van scholing die passen bij de behoefte van zowel de opleiding als de docenten zelf. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 9 Kwaliteit van het personeel

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Bewaken kwaliteit van het docententeam

De opleiding heeft in de vorm van een zogenoemde *Kwaliteitskaart* uiteengezet op welke vakgebieden welke expertise (kennis, ervaring, kwalificatie) in het team beschikbaar moet zijn om het programma te kunnen realiseren. Jaarlijks wordt een personele schouw uitgevoerd om te kijken in hoeverre het team aan deze beschreven expertise voldoet. De personele schouw van 2011 laat zien dat alle benodigde deskundigheid aanwezig is en dat voor specialistische expertise die niet in het eigen team voorhanden is, gebruik wordt gemaakt van gastdocenten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij tuchtrecht. Voorts worden in het *Personeelsplan* streefwaarden omschreven met betrekking tot de kwalificaties en de omvang van het personeel. Die streefwaarden hebben bijvoorbeeld betrekking op het percentage docenten met minimaal een hbo-masterdiploma, de docent/student-ratio en het aandeel niet-onderwijzend personeel.

Kwalificaties van het docententeam

Het panel heeft de kwalificaties van het team bestudeerd en is daarover positief. Het panel is van oordeel dat de benodigde vakspecifieke kennis aanwezig is om het onderwijs op niveau te kunnen verzorgen. Docenten hebben gevarieerde opleidingsachtergronden, zoals: Verpleegkunde, Verplegingswetenschappen, Gezondheidswetenschappen, Public Health, Pedagogiek, master HGZO, Psychologie, Geneeskunde, Culturele Antropologie en

Onderwijskunde. Het panel is van oordeel dat de kwalificaties passen bij het onderwijs dat verzorgd moet worden.

Vanuit het personeelsplan volgt dat de opleiding streeft naar een percentage docenten met minimaal een hbo-masterdiploma van 62,5 procent medio 2013, doorgroeiend tot 70 procent in 2015. De opleiding geeft in haar Kritische Reflectie aan dat momenteel een percentage van circa 60 procent wordt gehaald. Er is dus nog een stap te zetten. Momenteel volgt één docent een masteropleiding. Het management stuurt hierop (masterkwalificatie) gericht in het aannamebeleid. De opleiding stelt in haar Kritische Reflectie dat de participatie van onderwijzend personeel in onderzoek en in contractactiviteiten omhoog moet. De opleiding wil de kwalificatie onderzoeksvaardigheden verder in het team versterken, passend bij de invoering van de onderzoeksleerlijn (zie standaard 3). Het panel onderschrijft deze ontwikkelrichting, maar merkt daarbij op dat er een basis aan onderzoekskwalificaties in het team aanwezig is. Voor de verdere ontwikkeling zal nadere binding met het lectoraat georganiseerd moeten worden, aldus het panel.

De opleiding hecht voorts aan didactische scholing van haar docenten. Alle docenten dienen binnen twee jaar na aanstelling didactisch geschoold te zijn. De huidige situatie getuigt daar naar oordeel van het panel van, zo blijkt ook uit het gesprek met studenten. Zij ervaren de docenten als enthousiast en kundig. In het bijzonder wordt het gewaardeerd als docenten, naast hun baan als docent, werkzaam zijn in de beroepspraktijk. De koppeling tussen theorie en praktijk(voorbeelden) die deze docenten kunnen maken, wordt door de studenten als positief ervaren. Het opleidingsmanagement heeft in haar beleid aandacht voor de praktijkervaring van docenten. Met name voor de docenten verpleegkunde wordt deze recente praktijkervaring (< 5 jr.) van belang geacht. Van de 24 docenten voor wie deze praktijkervaring door het management als belangrijk wordt aangemerkt, beschikken 15 over die ervaring. Dat is 62,5 procent. In het *NSE2011* beoordelen de studenten de kennis van docenten over de beroepspraktijk met een 3,5 (Alkmaar) en een 3,8 (Amsterdam). Ook de inzet van gastdocenten en -sprekers brengt ervaringen vanuit de beroepspraktijk in het onderwijs, zo stelt het panel vast.

Overige scores vanuit het *NSE2011* geven blijk van tevredenheid over de docenten. Op de onderdelen: de docenten van de opleiding, de inhoudelijke deskundigheid van docenten, de didactische kwaliteit van docenten, de betrokkenheid van de docenten bij de studenten, de kwaliteit van de feedback van docenten en de kwaliteit van de begeleiding door docenten, worden beide locaties met scores variërend van 3,2 tot een 3,8 gewaardeerd.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de kwaliteit van het docententeam en acht deze passend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Docenten beschikken over relevante opleidingsachtergronden en het niveau is adequaat. In het team is de benodigde praktijkervaring aanwezig en dit wordt aangevuld door gebruik te maken van gastdocenten en -sprekers. Docenten zijn verplicht een didactische cursus te volgen. Studenten geven in gesprek met het panel aan tevreden te zijn over de inhoudelijke kwaliteit van het docententeam. De resultaten van de NSE geven hier ook blijk van.

Het panel constateert dat er een basis aan onderzoeksvaardigheden vertegenwoordigd is in het team, maar deze kan nog verder worden ontwikkeld. Het lectoraat kan hierin een rol spelen.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 10 Kwantiteit van het personeel

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Bewaking kwantitatieve inzet

Het *Personeelsplan 2011-2012* kent een apart hoofdstuk waarin wordt ingegaan op de kwantitatieve kant van het personeelsbeleid. Het gaat daarbij niet enkel om de omvang van het personeelsbestand, maar ook om kwantitatieve doelstellingen aangaande kwaliteit. De volgende streefdoelen hebben onder andere betrekking op de omvang van het personeel: het domein streeft naar een flexibiliteit in de formatie (gemeten in fte) van minimaal 20 procent, het domein streeft naar <30 procent niet onderwijzend personeel. Het valt het panel op dat er geen specifieke doelstelling in het plan is opgenomen voor de docent/student-ratio. In de kritische reflectie wordt aangegeven dat de opleiding 1:25 nastreeft (per 2015). In de kritische reflectie wordt tevens een maximaal ziekteverzuim van vijf procent beschreven.

Realisatie

Het panel stelt vast dat de opleiding aan een aantal van de streefwaarden voldoet. Het ziekteverzuim bijvoorbeeld is al jaren onder de vijf procent en het percentage niet onderwijzend personeel is 16,2 procent.

Het panel stelt vast dat de docent/student-ratio onder druk staat in vergelijking tot het streefcijfer. In Alkmaar bedraagt de ratio 1:25,7 en in Amsterdam 1:30,8. Het panel is van oordeel dat de opleiding hier een ondergrens heeft bereikt en dat verbetering van de ratio noodzakelijk is. Vanuit gesprekken van het panel met docenten en vanuit de medewerkerstevredenheidsonderzoeken (2009 en 2011), blijkt voor het panel dat de werkdruk als hoog wordt ervaren. Het opleidingsmanagement geeft aan dat de beeldvorming rondom Inholland, de ingrijpende maatregelen die het team heeft moeten uitvoeren naar aanleiding van de onderzoeken bij Inholland (doorlichten toetsen et cetera) mede oorzaken zijn voor de ervaren werkdruk. Bovendien is het medewerkerstevredenheidsonderzoek op een ongelukkig moment afgenomen (opvang studenten zonder stageplaats). Het panel begrijpt dat verschillende factoren debet zijn aan de ervaren werkdruk. Het management heeft de afgelopen periode diverse activiteiten ondernomen om de werkdruk te reduceren. Deze activiteiten zijn geformuleerd in een *Notitie werkdruk en ingezette verbeteracties*, die gezamenlijk met een vertegenwoordiging van docenten is opgesteld.

Het panel is van oordeel dat de opleiding de ratio spoedig in lijn moet brengen met het streven en wijst ook op de gevolgen van een ongunstige ratio voor bijvoorbeeld de tijd die docenten beschikbaar hebben voor deskundigheidsbevordering. Overigens geven studenten in gesprek met het panel aan dat docenten bereikbaar en betrokken zijn.

Overwegingen en conclusie

Het panel is kritisch over de kwantitatieve omvang van het personeel, maar stelt vast dat de omvang nog wel voldoet om het onderwijs op het gewenste niveau te verzorgen. De langdurig ervaren hoge werkdruk door medewerkers, vindt het panel een risico. De opleiding is zich daarvan bewust en stuurt daar ook op. De maatregelen hebben in evaluaties echter nog niet tot gewenste verbeteringen geleid. Het panel is van oordeel dat de opleiding de docent/student-ratio spoedig in lijn moet brengen met de streefwaarde. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Voorzieningen

Standaard 11 Materiële voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Huisvesting en voorzieningen

De onderwijsactiviteiten worden uitgevoerd in Amsterdam en Alkmaar. De Amsterdamse locatie is in 2006 in gebruik genomen en wordt gedeeld met het ROC ASA en VUmc. Het gebouw in Alkmaar is ouder en wordt in 2012-2013 verbouwd.

De opleiding beschikt in Amsterdam en Alkmaar over gebouwen met lokalen met verschillende afmetingen en functies. De lokalen zijn voorzien van audiovisuele, ICT- en multimedia-apparatuur. Daarnaast zijn er diverse werk- en projectruimtes. Studenten kunnen ook in het open leercentrum terecht voor een werkplek. Beide gebouwen beschikken over praktijklokalen (nagebouwde ziekenhuiszalen) met bedden, fantomen en verpleegkundige materialen) en spreekkamers. Daarnaast zijn er bij beide gebouwen diverse ICT-mogelijkheden en is er draadloos internet. Studenten kunnen gebruik maken van de elektronische leeromgeving Blackboard.

Voor de docenten zijn alle werkplekken zogenaamde flexplekken. Elke plek is voorzien van een computer en docenten hebben (afsluitbare) kastruimte in de docentenkamer. Docenten hebben van Inholland een mobiele telefoon tot hun beschikking gekregen, om de bereikbaarheid goed te houden. Om de reistijd tussen locaties te verminderen heeft de opleiding geïnvesteerd in voorziening voor videoconferencing en beeldschermdeling (Lync).

Het panel heeft via een rondleiding kennisgenomen van de locatie Amsterdam en heeft een videopresentatie bestudeerd van de locatie Alkmaar. Het panel is positief over de voorzieningen waarover de opleiding beschikt ten behoeve van het verzorgen van het

onderwijs. De praktijklokalen zijn goed uitgerust en de faciliteiten zijn aanwezig om het onderwijs te verzorgen.

Bibliotheek

De locatie Alkmaar beschikt over een bibliotheek/mediatheek, waar studenten boeken, vaktijdschriften en andere media kunnen inzien en/of lenen. In Amsterdam is geen fysieke bibliotheek/mediatheek. Studenten kunnen via de website van de Inhollandbibliotheek benodigde materialen bestellen die vervolgens per koerier bezorgd worden. De relevante collectie van de bibliotheek wordt up-to-date gehouden door een speciaal daartoe aangewezen bibliotheekmedewerker. Deze onderhoudt contact met de opleiding. Studenten waarderen de bibliotheekfaciliteiten Amsterdam in *NSE2011* aanmerkelijk lager dan studenten in Alkmaar. De opleiding is zich hiervan bewust, maar constateert dat in Alkmaar steeds minder gebruik gemaakt wordt van de bibliotheekvoorzieningen. Studenten weten steeds beter hun weg te vinden in digitale databases. De opleiding ziet geen directe aanleiding en heeft geen mogelijkheden om de bibliotheekvoorzieningen voor de Amsterdamse studenten te verbeteren. Zo is het gebruik van bibliotheekvoorzieningen van de VU te duur gebleken.

Technische Verpleegkunde (honoursprogramma)

Apart voor het TV-honoursprogramma is er op de Amsterdamse locatie een lokaal met een geavanceerder computergestuurde simulatiepatiënt en reanimatieapparatuur. Ook wordt gebruik gemaakt van specifieke software voor het leren analyseren van ritmestroken en monitorbeelden. Het panel vindt deze extra voorzieningen passen bij de eigenschappen van het programma.

Overwegingen en conclusie

Het panel is positief over de voorzieningen die de opleiding biedt ter verzorging van het onderwijs. De noodzakelijk faciliteiten worden geboden. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 12 Studiebegeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Studiebegeleiding

Studiebegeleiding vindt plaats in de vorm van studieloopbaancoaching (SLC), tutorbijeenkomsten in de integrale leerlijn, projectbegeleiding, begeleiding bij leren in de praktijk (BPL) en afstudeerbegeleiding. Een belangrijk element in de studiebegeleiding is dat het in de loop van de opleiding afneemt. Van de student wordt verwacht dat hij steeds beter zelf zijn leren kan sturen.

In het kader van de onderwijseenheid *Coachen en begeleiden* nemen vierdejaars studenten een afgebakend deel van de begeleiding van eerste- of tweedejaars studenten ter hand.

Het *SLC-programma* richt zich op de competentieontwikkeling, leren leren en keuzeprocessen. De coaching is individugericht en de volgende instrumenten worden gebruikt: individuele gesprekken, groepsbijeenkomsten, het digitaal intake-assessment, het persoonlijk ontwikkelplan, het portfolio, de Studentmonitor (sinds 2012), gestructureerde keuzebegeleiding aan het eind van het tweede jaar, intervisietraining in het derde jaar en intervisie in het vierde jaar.

In de *praktijk (BPL)* wordt de student ondersteund en gecoacht door één of meer werkbegeleiders en een praktijkopleider (functionaris van de stage-instelling). Daarnaast ontvangt de student begeleiding van de BPL-docent. Dit gebeurt groepsgewijs op school, tijdens de terugkomdagen. Op de leerwerkplaatsen (zie standaard 2) vindt deze begeleiding aldaar plaats. De BPL-docent bezoekt elke stagiair(e) van de voltijdopleiding minimaal eenmaal per stage. De begeleiding wordt uitgebreid behandeld in de *Gids Buitenschool Leren*, die per variant en per fase zijn opgesteld. De verantwoordelijkheden van contactpersonen van Inholland voor het buitenschools leren zijn hierin beschreven. Het panel is van oordeel dat in de gidsen de informatievoorziening richting de stage-instellingen over hun begeleidersrol verbeterd kan worden. Daaraan wordt relatief weinig aandacht besteed, aldus het panel.

De *afstudeerbegeleiding* vindt groepsgewijs (vier tot zes studenten) plaats. De begeleiding vindt plaats gedurende negen geplande bijeenkomsten van negentig minuten (zie verder standaard 16).

Het panel herkent in het programma de verschillende begeleidingsvormen die de opleiding aanbiedt, met als belangrijke onderstroom de studieloopbaancoaching. In de basis is het hierover positief. De tevredenheid van studenten, blijkend uit het gesprek van het panel met hen, draagt hieraan aan bij, alsmede de overwegend positieve scores in het *NSE2011* op onderdelen als de studiebegeleiding, de kwaliteit van de begeleiding, de mogelijkheid tot begeleiding, en de kwaliteit van de stagebegeleiding vanuit de opleiding.

Informatievoorziening

Tijdens de introductieweek wordt de eerstejaarsstudenten uitgelegd waar ze welke informatie over Inholland en de opleiding kunnen vinden. Tevens vindt aan het begin van elke onderwijsperiode een *kick-off* plaats, waarin de fasecoördinatoren de studenten per cohort informeren over het onderwijs in die periode.

Digitaal worden studenten voornamelijk geïnformeerd via Intranet (Insite). De studenten hebben via Insite toegang tot les- en toetsroosters en de tussentijdse wijzigingen worden hierop gepubliceerd. Voorts is er op Insite algemene informatie te vinden, zoals openingstijden en procedures (waaronder de BSA-procedure en de klachtenprocedure). Vanaf Insite kunnen de studenten periodeboeken, andere studiehandleidingen en formulieren (bijvoorbeeld het klachtenformulier) downloaden. Studenten kunnen hun

studievoortgang digitaal volgen in het studievolsysteem Peoplesoft. Zij krijgen een e-mail zodra toetsresultaten zijn toegevoegd. Bij sommige toetsen stellen docenten de studenten daarnaast mondeling op de hoogte.

Het *studentenstatuut* biedt overkoepelende informatie over de studie zelf en de randvoorwaarden. Sinds het studiejaar 2011-2012 is de studiegids opgesplitst in drie documenten: een generiek Inhollandbreed OER-deel, een opleidings specifiek OER-deel en een document met opleidingsinformatie. Tezamen vormen deze documenten het studentenstatuut.

In het *NSE2011* geven studenten veelal blijk van tevredenheid over de informatievoorziening. Enkel 'het tijdig bekend maken van wijzigingen in roosters' krijgt een gemiddelde score onder de 3,0. Deze algemene lijn van tevredenheid over de informatievoorziening hoort het panel ook terug in het gesprek met de studenten. Wel merkt het panel op dat bij de vraag naar een tip voor de opleiding studenten de communicatie noemen. Eenduidigheid en tijdigheid zijn daarbij de kernpunten. Ook in het gesprek van het panel met het werkveld is meer informatieverstrekking wenselijk genoemd.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van studiebegeleiding en informatievoorziening. De studiebegeleiding is afgestemd op het onderwijs in de betreffende periode, ondersteund door algemene studieloopbaancoaching op de achtergrond. Het panel herkent mogelijkheden tot verbetering in het contact tussen de opleiding en de begeleiders in de praktijkinstellingen (BPL), onder meer door informatie over de begeleidingsrol van de instelling op te nemen in de *Gidsen Buitenschools Leren*. De informatievoorziening is naar de indruk van het panel passend voor de opleiding. Er wordt voorzien in de informatiebehoefte van studenten, zo blijkt onder meer uit het gesprek van het panel met de studenten en het de resultaten van de *NSE2011*. Vanuit de studenten komt in aanvulling wel het geluid dat de opleiding nog kan werken aan eenduidigheid en tijdigheid in de communicatie. Het werkveld gaf eenzelfde wens aan. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Kwaliteitszorg

Standaard 13 Evaluatie resultaten

<i>De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.</i>

Bevindingen

Kwaliteitszorgbeleid

Het kwaliteitszorgbeleid heeft de opleiding beschreven in het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde*. Het beleid en de uitvoering op opleidingsniveau komen

voort uit het kwaliteitszorgbeleid van het domein GSW, dat is opgesteld na de domeinvorming in 2010.

De kwaliteitszorg wordt uitgevoerd volgens de plan-do-check-act-cyclus (PDCA-cyclus), ingebed in het INK-managementmodel en met gebruikmaking van de A3-methodiek. De PDCA-cyclus voor de opleiding ziet er als volgt uit:

Plan: Jaarlijks stelt de opleiding een A3-jaarplan, een personeelsplan en een scholingsplan op. Deze plannen bevatten de meetbare doelen die de opleiding nastreeft, evenals de wijze waarop de opleiding de doelen wil behalen en de middelen die daarvoor worden ingezet. Ook de periodieke ontwikkelplannen en projectplannen die de opleiding maakt, dienen meetbare doelen, werkwijzen en middelen te beschrijven. De kwaliteitscoördinator stelt jaarlijks een kwaliteitsjaarplan op met alle voorgenomen activiteiten ten aanzien van de kwaliteitszorg.

Do: De uitvoering van de plannen vindt plaats aan de hand van procesbeschrijvingen, regels en richtlijnen. Commissies (zie standaard 15) kunnen daarbij gevraagd en ongevraagd een oordeel of advies geven over de kwaliteit van door de opleiding ontwikkelde producten, bijvoorbeeld ten aanzien van curriculuminhoud of –uitvoering, toetsen en examens.

Check: De uitvoering van de plannen wordt gemonitord en geëvalueerd. Het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde* bevat het evaluatieplan. Hierin is beschreven wanneer, met welke frequentie en op welke wijze (kwantitatieve en kwalitatieve) evaluaties plaatsvinden onder de stakeholders. Ook wordt in het handboek aangegeven met welke instrumenten gewerkt wordt. Voorbeelden van de evaluatie-instrumenten zijn: periode-evaluaties (4 keer per jaar), NSE (1 keer per jaar), IMO (1 keer per 2 jaar), aansluitonderzoek (1 keer per jaar), de Startmonitor (1 keer per jaar), de Studentmonitor (continu).

Act: Als uit de monitoring en evaluaties blijkt dat resultaten achterblijven bij de doelstellingen worden verbetermaatregelen genomen, die vervolgens ook weer gemonitord worden.

Sinds september 2011 heeft de opleiding een kwaliteitscoördinator. Deze stuurt de kwaliteitszorg van de opleiding aan en werkt daarbij samen met één docent van de opleiding, die als taak kwaliteitszorg heeft. In gesprek met vertegenwoordigers van verschillende commissies (blok borging, zie bijlage bezoekprogramma), heeft het panel vernomen dat ook de curriculumcommissie een belangrijke speler is bij het vaststellen en doorvoeren van verbetermaatregelen.

Streefcijfers

De opleiding heeft verschillende streefcijfers en prestatie-indicatoren opgesteld. In de kritische reflectie heeft opleiding onder meer de volgende streefdoelen opgenomen:

- Diplomarendement na vier jaar: zestig procent in 2015;
- Tevredenheid van studenten over de opleiding in zijn geheel: NSE-score >3,5, voor de NSE-onderdelen communicatie, klachten en toetsing geldt een streven van > 3,1 (jaarlijkse toename van 0,1 naar waarde van minimaal 3,5 in 2016);
- Tevredenheid van studenten over de communicatie en klachten: NSE-score >3,1;
- Tevredenheid van studenten over medewerkers: Bij periode-evaluaties >3;
- Tevredenheid van medewerkers over Inholland als werkgever: IMO-score >3,5 (vierjarig doel);

In het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde* zijn alle streefcijfers en prestatie-indicatoren opgenomen. Het panel merkt daarbij op dat het heeft gezien dat ook in andere documenten, zoals het Personeelsplan, streefdoelen zijn opgenomen. Het panel is hierover positief.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding in het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde* het kwaliteitszorgbeleid adequaat heeft vastgelegd. Hieruit maakt het panel op dat de opleiding periodiek geëvalueerd wordt. In het handboek zijn tevens streefdoelen en prestatie-indicatoren benoemd. De PDCA-cyclus wordt zorgvuldig doorlopen en het beleid is consequent opgesteld en uitgevoerd, aldus het panel. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 14 Verbetermaatregelen

De uitkomsten van deze evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

Verbetercyclus

Inherent aan het volgen van de PDCA-cyclus vormen resultaten van (tevredenheids)onderzoeken waar nodig de basis voor verbetermaatregelen. De opleiding analyseert de uitkomsten van de evaluaties en bij het opstellen van de verbetermaatregelen wordt overwogen wat haalbaar is (zie standaard 13: act).

Verbetermaatregelen

In de kritische reflectie noemt de opleiding enkele belangrijke doorgevoerde verbetermaatregelen om uiteindelijk opgestelde streefwaarden te behalen.

De opleiding geeft aan dat bestudering van de rendementen leerde dat er studenten zijn die in het tweede, derde of in het vierde studiejaar uitvallen wegens onvoldoende resultaat of door gebrek aan motivatie. De opleiding streeft na dat zo weinig mogelijk studenten die de propedeuse met goed gevolg afsluiten, uitvallen in het verdere verloop van de studie. De opleiding heeft daarom de selectieve functie van de propedeuse versterkt door: de bloктоetsen te verzwaren, de BSA-norm te verhogen van 40 naar 45 EC en de toets *verpleegkundig rekenen* is voorwaardelijk geworden voor bevordering naar het tweede studiejaar.

Een ander onderdeel waarvoor de afgelopen periode verbetermaatregelen zijn genomen, is de studieloopbaancoaching. De tevredenheid van studenten voldeed niet aan het streven van de opleiding. Om hier verandering in aan te brengen, heeft de opleiding getracht meer begeleiding te laten bieden door dezelfde docent. Dat wil zeggen dat deze docent zowel de begeleider is bij het lesgeven van groepslessen SLC als ook bij de individuele gesprekken.

De opleiding wil hiermee bereiken dat in de beleving van studenten SLC een geïntegreerd geheel vormt. Tevens treden de coaches, met behulp van de Studentmonitor, meer proactief op ten aanzien van studenten die achterop (dreigen te) raken.

Het panel is van oordeel dat de opleiding zorgvuldig tracht het onderwijs te verbeteren op basis van uitkomsten van evaluaties. De analyse die voorafgaat aan het opstellen van verbetermaatregelen is waardevol, aldus het panel. De verbeteringen die de opleiding doorvoert, zijn passend bij de geconstateerde tekortkomingen, zo is de indruk van het panel. De opleiding is duidelijk gericht op het behalen van geformuleerde streefdoelen. Het panel noemt voorts nog dat zij positief is over de verbeteringen die de opleiding heeft doorgevoerd in het afstudeertraject (zie standaard 16).

Verbetermaatregelen n.a.v. vorige visitatie

De vorige visitatie van de opleiding vond plaats in de tweede helft van 2006. Het visitatiepanel constateerde destijds dat er enkele aandachtspunten waren. De opleiding heeft daarop verbeteringen doorgevoerd. Een aantal voorbeelden:

- Het panel vond het aantal docenten dat op structurele basis in de beroepspraktijk werkzaam is, in het licht van het beroep waarvoor wordt opgeleid mager. De opleiding heeft in het aannamebeleid de afgelopen periode hiermee rekening gehouden. Bij gelijke geschiktheid is de voorkeur uitgegaan naar de kandidaat die ook werkzaam is in de praktijk. Tevens zijn stages gefaciliteerd voor zittende docenten.
- Het panel merkte op dat studenten de mate waarin voldoende persoonlijke aandacht ervaren, wisselend was. De opleiding merkt daar nu over op dat uit de resultaten van het *NSE 2011* zichtbaar is dat de betrokkenheid van de docenten wordt gewaardeerd met een 3,4 (Alkmaar) en een 3,5 (Amsterdam). Een verdere structurering en professionalisering van het SLC-programma wordt door de opleiding aangewezen als oorzaak voor deze tevredenheid.
- Het panel merkte op dat de plannen om alumni meer bij de opleiding te betrekken nog uitgevoerd dienden te worden. Sinds de vorige visitatie heeft de opleiding pogingen gedaan om alumni meer bij de opleiding te betrekken, onder meer door het organiseren van een alumnibijeenkomst. De respons en opkomst zijn (te) laag gebleven. De opleiding geeft aan dat eigen en wetenschappelijk onderzoek aantonen dat al tijdens de opleiding energie moet worden gestoken in binding. Pas dan is er kans dat alumni bereid zijn tot contact met en inspanningen voor de opleiding. De opleiding stelt met dit uitgangspunt nu een plan op.

Het panel stelt vast dat de opleiding activiteiten heeft ondernomen om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het visitatiepanel van de vorige visitatie. Het is hierover positief.

Overwegingen en conclusie

Naar aanleiding van resultaten vanuit de diverse evaluatie-instrumenten worden, waar nodig, verbeteringen doorgevoerd. Daartoe worden de resultaten zorgvuldig geanalyseerd, zo stelt het panel vast. Het panel is positief over de maatregelen die de opleiding doorvoert en meent dat de opleiding hiermee tracht aan de eigen streefdoelen te voldoen. Het panel is tevens positief over de maatregelen die de opleiding heeft genomen, om tegemoet te komen aan

opmerkingen van het vorige visitatiepanel (2006). Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 15 Betrokkenheid bij kwaliteitszorg

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

Introductie commissies

In het *Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde* is gedetailleerd uitgewerkt welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden commissies hebben. De volgende commissies worden daarbij onderscheiden: het managementteam van het cluster, het managementteam van de opleiding verpleegkunde, de curriculumcommissie, de examencommissie, de toetscommissie, de opleidingscommissie, de beroepenveldcommissie en het bureau buitenschools leren. In het handboek is schematisch de doelstelling, samenstelling, functieverdeling, bevoegdheden, frequentie bijeenkomsten, formele verslaglegging, verantwoordelijkheid weergegeven. Tevens is aangegeven aan wie de commissie dient te rapporteren. Het panel is onder de indruk van de wijze waarop dit in het handboek is vastgelegd.

Betrokkenheid commissies

In de Kritische Reflectie geeft de opleiding een opsomming van de betrokkenheid van de commissies bij de opleiding, hetgeen een afgeleide is van het handboek kwaliteitszorg.

Opleidingscommissie

De opleidingscommissie heeft als doelstelling bij te dragen aan de kwaliteitsverbetering van de opleiding, onder meer met betrekking tot: opzet, inhoud en studeerbaarheid van het curriculum, de onderwijsorganisatie, de onderwijsleeromgeving, toetsing en examinering. De opleidingscommissie bestaat uit minimaal vier en maximaal 14 leden, van wie de helft als vertegenwoordiger van de studentenpopulatie zitting heeft en de andere helft als vertegenwoordiger van de medewerkers van de opleiding. De opleidingscommissie geeft onder meer schriftelijk advies aan de directeur domein GSW en/of de clustermanager over de OER. Jaarlijks beoordeelt de opleidingscommissie de OER en voorts bespreekt de commissie evaluaties van de opleiding en geeft adviezen ter verbetering. De opleidingscommissie heeft onder meer een advies uitgebracht ter verbetering van de studieloopbaancoaching. Vertegenwoordigers van de commissie geven in gesprek met het panel aan dat de adviezen serieus genomen worden en zo mogelijk uitgevoerd.

Examencommissie

De examencommissie heeft als verantwoordelijke voor de kwaliteit van de examinering en toetsing een driedelige doelstelling: het opzetten van een procesgestuurd systeem van toetsing en examinering, het borgen van de kwaliteit van het proces toetsing en examinering,

en het adviseren van de teammanager met betrekking tot toetsing en examinering. Er is één examencommissie voor beide locaties en deze bestaat uit vijf onderwijsgevende leden ondersteund door een ambtelijk secretaris. De examencommissie heeft onder meer tot taak:

- de OER vast te stellen;
- het bewaken en evalueren van de uitvoering van de OER en op basis van evaluatieresultaten bijstellingen te doen;
- het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van het toetsbeleid en op basis van evaluatieresultaten bijstellingen te doen;
- het toetsplan vaststellen;
- het bewaken en beoordelen van de juiste toepassing van toetsprocedure en beoordelingscriteria en sturen op herstelactiviteiten bij onjuiste toepassing;
- zicht houden op volledigheid van afstudeerdossiers;
- benoemen examinatoren;
- bewaken en evalueren van de uitreiking van getuigschriften en diploma's.

Het panel heeft in notulen en (jaar)verslagen en vanuit het gesprek met leden van de examencommissie gezien en gehoord dat de examencommissie zorgvuldig te werk gaat. Sinds 2010 is de examencommissie versterkt en is adequaat gestuurd op het WHW-proof maken van het onderwijs, onder meer door de examencommissie voor deze taak te faciliteren. Het panel stelt voorts vast dat de examencommissie een goede relatie onderhoudt en waar nodig afstemming zoekt met de toets- en de curriculumcommissie.

Medewerkers

De medewerkers dragen bij aan de kwaliteitszorg door deelname aan verschillende commissies en vergaderingen. Voorbeelden hiervan zijn: het teamoverleg, het medewerkerstevredenheidonderzoek (IMO), de opleidingscommissie, de toetscommissie, de curriculumcommissie en de examencommissie.

De CC bestaat uit een onderwijskundige (voorzitter) en drie leden respectievelijk een docent geneeskunde, docent verpleegkunde en een coördinator buitenschools leren. De curriculumcommissie heeft tot doel het vormgeven en actualiseren van onderwijs onder meer op basis van ontwikkelingen in het veld en evaluaties. Eens per zes weken komt de commissie bijeen en zij rapporteert aan de teammanagers. Ook in de toetscommissie zijn docenten vertegenwoordigd. Deze commissie bewaakt en borgt de kwaliteit van toetsinstrumenten en beoordelingscriteria voor toetsing en examinering én de commissie beoordeelt alle toetsen vooraf volgens een plan in een driejarige cyclus. Achteraf worden analyses uitgevoerd door de toetscommissie. De taken zijn gedelegeerd door de examencommissie. De commissie werkt aan een planning om de driejarige cyclus goed in te richten. In gesprek met leden van de commissie merkt het panel dat de toetscommissie gedegen invulling geeft aan haar taken. Er zijn normen bepaald voor het goedkeuren van toetsen. Een voorbeeld daarvan is dat de betrouwbaarheid niet onder de 60 mag zakken. Als de toetscommissie de cesuur verder wil aanpassen dan de standaardruimte, treedt de commissie in overleg met de examencommissie.

Het panel is positief over de betrokkenheid van de medewerkers bij de kwaliteitszorg. Docenten geven in gesprek met het panel aan zich voldoende betrokken te voelen bij de kwaliteitszorg van de opleiding.

Studenten

Studenten worden door de opleiding betrokken bij de interne kwaliteitszorg door middel van de periode-evaluaties, het studenttevredenheidsonderzoek (NSE), de opleidingscommissie (zie hiervoor) en via het afgevaardigdenoverleg. Studenten geven in het *NSE2011* blijk van tevredenheid over de betrokkenheid. De onderdelen 'onderwijsevaluaties die onder studenten plaatsvinden' en 'de mate waarin je betrokken wordt bij de verbetering van de opleiding' scoren tussen de 3,2 en 3,4 (beide locaties). Het panel is van oordeel dat de opleiding ruime mogelijkheden biedt voor studenten om betrokken te zijn bij de interne kwaliteitszorg.

Alumni

Het panel heeft bij standaard 14 laten zien dat de betrokkenheid van alumni nog niet optimaal is. Ondanks pogingen van de opleiding hier verandering in te brengen, blijft de uitvoering achter bij hetgeen gewenst is. De opleiding geeft aan nu in de opleiding nadere aandacht te schenken aan binding tussen de opleiding en de student (later alumnus). Het panel is van oordeel dat de opleiding hier terecht blijvend aandacht voor heeft. Dit zal de opleiding ook moeten blijven houden, aldus het panel. Vooralsnog kan er niet gesproken worden van structurele betrokkenheid van deze groep.

Afnemend beroepenveld

Het werkveld wordt onder meer via de beroepenveldcommissie betrokken bij de interne kwaliteitszorg. Er is één beroepenveldcommissie met, op verzoek van het werkveld, drie onderafdelingen (branchecommissies): de AGZ-, GGZ- en MGZ-commissie (zie standaard 1). De beroepenveldcommissie en de afzonderlijke branchecommissies vergaderen gezamenlijk eenmaal per jaar. Daarnaast vergaderen de branchecommissies afzonderlijk eenmaal per jaar. Voor de duale opleiding is er een aparte beroepenveldcommissie. Vanuit het gesprek met leden van de branche/beroepenveldcommissie(s) en vanuit bestudering van notulen, constateert het panel dat de betrokkenheid van het afnemend beroepenveld bij de interne kwaliteitszorg verbeterd kan worden. Leden van de commissies zien de meerwaarde van de betrokkenheid, maar deze kan versterkt worden door een betere structuur, het vergroten van de opkomst en het tijdig agenderen van relevante onderwerpen. De opleiding geeft aan dat de leden zes weken voor het betreffende brancheoverleg worden uitgenodigd en het daarbij tevens de mogelijkheid wordt geboden onderwerpen aan de agenda toe te voegen. Een ander punt dat de leden aangeven is dat belangrijke beslissingen/besluiten een enkele keer al genomen zijn en dat daarmee de gewenste inhoudelijke bespreking in het (branche)overleg meer uitmond in een mededeling. Bij onderwerpen die direct het werkveld raken, bijvoorbeeld aanpassingen in de stages, is dit minder van toepassing.

Het panel hoort van de leden dat recent voor alle (branche en beroepenveld) overleggen is besloten weer sterker regie te voeren. Het panel onderschrijft de noodzaak van deze maatregel. De beroepenveldcommissie dient steviger ingericht te worden. Daarbij zou, naar oordeel van het panel, het samengaan van de branchecommissies overwogen moeten worden. Een inhoudsrijke agenda, een heldere structuur (branche/beroepenveld) en duidelijkheid over de invloed van de commissie, kunnen naar oordeel van het panel tevens voor verbetering zorgen.

Het panel benoemt dit als belangrijk aandachtspunt, gezien de opmerkingen die bij de vorige visitatie over de betrokkenheid van het werkveld zijn gemaakt. Het werkveld had destijds aangegeven een mate van actie te missen in relatie tot de hoeveelheid overleggen. Daarnaast wilde het werkveld in de werkveldadviescommissie vaker bijeenkomen. Het panel merkt tot slot hierover op, dat de specifieke branchecommissie dual, over het algemeen positiever zijn over bovenstaande elementen.

Overwegingen en conclusie

Het panel is overwegend positief over de betrokkenheid van de gremia bij de interne kwaliteitszorg. De opleidings- en examencommissie, de medewerkers en de studenten worden allemaal adequaat hierbij betrokken. Er is een duidelijke structuur zichtbaar en de gremia geven aan dat de opleiding de inbreng waardeert en zo mogelijk oppakt. Voor het afnemend beroepenveld en de alumni heeft de opleiding nog verbeteringen te realiseren. Zeker ten aanzien van het afnemend beroepenveld, is het panel van oordeel dat de opleiding met prioriteit actie moet ondernemen. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Het toetsbeleid is beschreven in het document *Toetsbeleid 2012 Bacheloropleiding Verpleegkunde*. In 2010-2011 heeft de opleiding, naar aanleiding van een onderzoek door de Inspectie en de NVAO, de kaders en regels met betrekking tot de toetsing en het afstuderen voor alle opleidingen aangescherpt. Voor het domein GSW zijn deze kaders en regels verwoord in twee documenten: *Kaderdocument proces Borgen Toetskwaliteit Domein GSW, 2011* en *Kaderdocument proces afstuderen domein GSW, 2011*.

Naar aanleiding hiervan heeft de opleiding de afgelopen jaren veel in de toetsing en het afstuderen geïnvesteerd. Zo hebben de leden van de examencommissie training ontvangen, zijn de docenten getraind in toetsing, is er een afstudeercommissie ingesteld, komen vakgroepen voor elke onderwijsperiode bij elkaar om de toetsing vast te stellen, worden er (gefaseerd) voor alle toetsen toetsmatrijzen opgesteld, en is de afstudeeropdracht aangescherpt en meer in lijn gebracht met de accentuering in het hbo van de functie praktijkonderzoek. Het panel heeft waardering voor de wijze waarop de opleiding zorgvuldig de borging van de toetsing en het afstuderen door deze maatregelen versterkt.

De basis voor de toetsing ligt in de uitwerking van de competenties op de competentiekaarten, zo stelt het panel vast. De opleiding toetst alle daarop vermelde kennis, inzicht, vaardigheden en professioneel gedrag. De opleiding toetst niet alleen producten, maar waar relevant ook processen. Een product kan een typisch verpleegkundig beroepsproduct zijn (zoals een verpleegplan), maar bijvoorbeeld ook een verslag, artikel of rapport. Het kan om een individueel of – bij projecten – een groepsproduct gaan. De procestoetsing heeft vooral betrekking op attitudeaspecten, uitgedrukt in concreet gedrag. Dit is gerelateerd aan de bij de competentiekaarten behorende *indicatoren professioneel gedrag*. Het panel is positief over de doorvertaling van de doelstellingen naar de toetsing. De toetsen sluiten goed aan op de inhoud van de onderwijsperiode. Studenten geven in het *NSE 2011* blijk van tevredenheid over de ‘aansluiting van toetsing en beoordeling bij de inhoud van de opleiding’. De opleiding scoort op dit onderdeel een 3,4 (Alkmaar) en een 3,5 (Amsterdam).

Toetsvormen

De opleiding selecteert de toetsvorm op basis van datgene wat getoetst moet worden: kennis, inzicht, vaardigheden, professioneel gedrag of het vermogen tot selecteren, toepassen en integreren. Kennis en inzicht toetst de opleiding (in de domeinexpertiseleerlijn) schriftelijk door middel van juist/onjuistvragen. Dit gebeurt in de zogeheten bloktoetsen. Verpleegkundige vaardigheden worden getoetst door middel van performance-assessment. Dit gebeurt met behulp van een fantoom of in een simulatie of rollenspel. In de integrale leerlijn toetst de opleiding kennis, inzicht, vaardigheden, professioneel gedrag en het vermogen tot reflectie in samenhang met elkaar. In projectgroepen werken studenten aan opdrachten die ontleend zijn aan de beroepspraktijk. De opleiding beoordeelt zowel het resultaat van de opdracht als het proces waarlangs het tot stand is gekomen. Door middel van de procestoetsing wordt de bijdrage van ieder groepslid nagegaan en beoordeeld, zodat de beoordeling individueel is.

In de BPL zijn er verschillende toetsvormen. Studenten voeren individueel opdrachten uit (beroepstaken en beroepsproducten). Door het met goed gevolg uitvoeren van de praktijkopdrachten bewijst de student het bijbehorende competentieniveau te beheersen. De beoordeling van bewijsstukken wordt gedaan door de BPL-docent. Studenten schrijven een reflectie (stageverslag) voor elke stage, die beoordeeld wordt door de BPL-docent. De opleiding ontvangt van de werkbegeleider en/of praktijkbegeleider van elke stagiaire een beoordelingsadvies in de vorm van een praktijkbeoordeling. Deze vormen van beoordeling en bijbehorende beoordelingsformulieren zijn opgenomen in de *Gidsen buitenschools leren*. Aan het einde van de propedeuse, halverwege het derde jaar en aan het eind van de opleiding vindt fasetoetsing plaats. De opleiding gaat door middel van fasetoetsen na in hoeverre de studenten de competenties op het betreffende niveau beheerst. Het panel is van oordeel dat de opleiding een gevarieerd en passend toetsaanbod heeft.

Toetskwaliteit

De opleiding borgt de kwaliteit van de toetsing en beoordeling op verschillende manieren. De examen- en toetscommissie spelen hierbij een belangrijke rol (zie standaard 15).

Daarnaast hanteert de opleiding extra regels en procedures om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie te vergroten. Zo wordt bijvoorbeeld iedere toets van tevoren op vorm en inhoud beoordeeld door een ander dan de toetsmaker. Momenteel werkt de opleiding aan het opstellen van een toetsmatrijs voor alle toetsen. Dit gebeurt gefaseerd, volgens een jaarplan. Om de vereiste validiteit te bereiken selecteert de opleiding zorgvuldig de toetsvorm, beoordelingscriteria, weging en cesuur. Om de betrouwbaarheid te optimaliseren worden leerdoelen en beoordelingscriteria SMART geformuleerd. In de BPL is sprake van zogeheten tweedelijns beoordeling. De eerstelijns beoordelaar van BPL-toetsen schakelt bij twijfel een tweede beoordelaar in.

Het panel is positief over de activiteiten van de opleiding om de toetskwaliteit te borgen. De afgelopen periode heeft een duidelijk focus gelegen op deze elementen en dat is zichtbaar in de toetskwaliteit. Het panel heeft diverse toetsen bestudeerd en is onder de indruk van de kwaliteit. De opbouw richting het bachelorniveau is in de toetsing door de studie jaren heen, duidelijk te herkennen. Studenten geven in het *NSE 2011* blijk van tevredenheid over de 'toetsing en beoordeling' en 'de duidelijkheid van criteria waarop beoordeeld wordt'. De opleiding scoort op deze onderdelen variërend van een 3,1 tot een 3,5.

Technische Verpleegkunde (honoursprogramma)

Bij Technische Verpleegkunde is er extra aandacht voor de beoordeling van theorie en technische vaardigheden in acute situaties, zoals het vermogen tot klinisch redeneren in acute situaties en het vermogen tot collegiale opvang na een traumatiserende ervaring. Het panel heeft toetsen ingezien van het Technische Verpleegkundetraject, waarbij aansluiting op de doelstellingen van het honoursprogramma duidelijk herkenbaar is. De medische insteek bij deze studenten is herkend door het panel, onder meer bij het bestuderen van de stationstoets Lichamelijk onderzoek die wordt afgenomen in het vierde jaar. De student is geslaagd voor het honoursprogramma als hij voor alle toetsen ten minste een voldoende heeft behaald. De student ontvangt naast het bachelordiploma Verpleegkunde een honourscertificaat Technische Verpleegkunde.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

Het beleid met betrekking tot het afstuderen is vastgelegd in het *Kaderdocument proces afstuderen Domein GSW*. De afstudeerfase bevat drie elementen, namelijk: de afstudeeropdracht, de laatste stage/praktijkperiode en fasetoets 3.

De afstudeeropdracht is een individuele kwaliteitszorgopdracht met implementatieplan, uit te voeren op de stage- (voltijd) of praktijkleerplaats (dual). De opdracht behelst het volgens eigen opzet uitvoeren van een praktijk- en literatuuronderzoek naar een te verbeteren zorgaspect, trekken van conclusies, daaraan verbinden van aanbevelingen en het maken van een implementatieplan. De afstudeeropdracht is als zodanig een proeve van bekwaamheid waarbij het accent ligt op de rollen *ontwerpen* en *beroepsbeoefenaar*. In de laatste stage/praktijkleerperiode (WAP5) moet de student wat betreft alle verpleegkundige beroepsrollen voldoen aan de eisen die behoren bij de bachelorfase van het programma. Fasetoets 3 vindt plaats aan het eind van de opleiding. Dit is een gesprek waarin formeel wordt nagegaan of de student het bachelorniveau heeft bereikt.

Het traject van de afstudeeropdracht bevat een aantal beslismomenten. Op deze momenten wordt beoordeeld of de student kan doorgaan naar de volgende stap in het traject.

Voorbeelden van beslismomenten zijn: de student mag geen studieachterstand hebben voordat hij start met de afstudeeropdracht, het startdocument dient met een voldoende te zijn beoordeeld door de opdrachtgever en twee examinatoren, en voordat het verslag wordt ingeleverd, wordt het tijdens een voorbespreking beoordeeld. De afstudeeropdracht wordt uiteindelijk beoordeeld door twee docenten.

De begeleiding van het afstuderen vindt plaats in de vorm van negen groepsbijeenkomsten met een afstudeerbegeleider. Daarnaast zijn er gedurende het afstudeertraject zes hoorcolleges over onderzoek, innoveren en implementeren.

Het visitatiepanel heeft ter beoordeling van het eindniveau van 19 studenten de eindwerken bekeken en constateert dat op één na alle bestudeerde eindwerken aan het beoogde niveau voldoen. Het panel stelt vast dat studenten in de afsluitende fase van de opleiding een praktijkgericht onderzoek uitvoeren. Het onderwerp van deze onderzoeken komt veelal uit hun directe (stage)praktijk. Studenten blijken voldoende in staat om het onderwerp uit te werken in een opzet voor het onderzoek, waarbij zij een onderzoeks(hoofd)vraag opstellen en daaraan gekoppeld deelvragen. In de meeste werken gebeurt dit naar tevredenheid van het panel. De studenten doen een literatuurstudie en doen daarnaast onderzoek in de praktijk, zowel op het niveau van de organisatie/afdeling als op het niveau van de patiënt. Het panel is positief over deze, door de opleiding gekozen, opzet. Het literatuuronderzoek zet de student aan tot een theoretische verdieping op het onderwerp, waarna zij een onderzoek in hun werkveld verrichten. Daarmee ontstaat ook een natuurlijke koppeling van het onderzoek aan de verpleegkundige beroepspraktijk. De uitvoering van de onderzoeken getuigt van het beoogde bachelorniveau, hoewel het panel op onderdelen wel opmerkingen maakt. Zo is het panel van oordeel dat de onderzoeks- en deelvragen nog beter kunnen worden geformuleerd, de literatuurstudies waren in een aantal werken minimaal, en de koppeling tussen de resultaten van het feitelijke onderzoek en de conclusies en aanbevelingen was in een aantal werken te verbeteren. Het panel merkt tot slot op dat de tijd die de opleiding reserveert voor het onderzoek krap is. Naast het uitvoeren van het onderzoek en het komen tot conclusies en aanbevelingen, vraagt de opleiding van de studenten ook een implementatieplan. Het panel is van oordeel dat dat onderdeel zorgt voor een overschrijding van de geplande studielast. Het panel is positief over de geleverde kwaliteit in de eindwerken, maar denkt dat deze nog kan groeien wanneer bijvoorbeeld het implementatieplan in een aparte opdracht wordt vertaald.

Het panel kan de gegeven beoordeling bij de werken over het algemeen goed volgen. De door het panel geconstateerde tekortkomingen, werden ook door de beoordelaar(s) vertaald in de beoordeling. De beoordelingsformulieren zijn gedetailleerd uitgewerkt (indicatoren en weging), waardoor de docent met het doorlopen van het formulier, 'automatisch' tot een score komt. Een tweede assessor hanteert dezelfde procedure en als de beoordelingen overeenkomen, dat wil zeggen binnen een marge van tien punten (op een totaal van 100), dan wordt de beoordeling vastgesteld. Bij een verschil van tien punten of meer beoordeelt een derde onafhankelijke assessor het eindproduct en wordt in overleg met de twee reeds betrokken assessoren het gezamenlijk eindoordeel vastgesteld.

Deze werkwijze is vastgelegd in het document *Vastlegging beoordeling eindproduct*. In het gesprek met begeleidende en beoordelende docenten, heeft het panel gehoord dat de toetsing in de afstudeerfase sinds 2010 is aangescherpt. Het panel ziet die aanscherping terug in de beoordelingsformulieren die sinds 2011-2012 gehanteerd worden. De weging van het inhoudelijke deel van het onderzoek is in de beoordeling toegenomen, ten op zichte van vorm- en structuuraspecten. Het panel is daarover zeer positief. Het is ook sinds het studiejaar 2011-2012 dat structureel een tweede assessor wordt ingezet bij het beoordelen van de afstudeerwerken. Ook is er een auditcyclus opgezet waarbij reeds beoordeelde werken nog eens door een auditcommissie worden bekeken. Resultaten van die audits worden meegenomen bij het voortdurend verbeteren/aanscherpen van de afstudeerfase. Het panel constateert dat de opleiding de borging van het eindniveau zeer goed heeft vormgegeven. Op basis van inzichten in dat proces, worden maatregelen genomen ter verbetering. Het panel is zeer positief over de focus die de opleiding hier neerlegt.

Overwegingen en conclusie

Het panel is onder de indruk van het systeem van toetsing en beoordeling dat door de opleiding wordt gehanteerd. Sinds 2010 is het beleid aangescherpt. De opleiding borgt de kwaliteit van de toetsing en beoordeling adequaat. Daarbij is naar oordeel van het panel sprake van een gevarieerd toetsaanbod en is de inhoud van de toetsing in lijn met de onderwijsinhoud. Het niveau van de toetsing is goed op orde, aldus het panel. Het panel is tevens positief over de gerealiseerde eindkwalificaties. De studenten functioneren duidelijk op kwalificatieniveau 5. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Voltijd Alkmaar	Voltijd Amsterdam	Duaal Alkmaar	Duaal Amsterdam
Standaard 1 <i>Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed	Goed	Goed	Goed
Standaard 2 <i>Oriëntatie van het programma</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 3 <i>Inhoud van het programma</i>	Goed	Goed	Goed	Goed
Standaard 4 <i>Vormgeving van het programma</i>	Goed	Goed	Goed	Goed
Standaard 5 <i>Instroom</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 6 <i>Studeerbaarheid</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 7 <i>Duur</i>	Voldaan	Voldaan	Voldaan	Voldaan
Standaard 8 <i>Personeelsbeleid</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 9 <i>Kwaliteit van het personeel</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 10 <i>Kwantiteit van het personeel</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 11 <i>Materiële voorzieningen</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 12 <i>Studiebegeleiding</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 13 <i>Evaluatie resultaten</i>	Goed	Goed	Goed	Goed
Standaard 14 <i>Verbetermaatregelen</i>	Goed	Goed	Goed	Goed
Standaard 15 <i>Betrokkenheid bij kwaliteitszorg</i>	Voldoende	Voldoende	Voldoende	Voldoende
Standaard 16 <i>Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed	Goed	Goed	Goed

Overwegingen en conclusie

Het panel heeft zes standaarden beoordeeld met 'goed'. De overige standaarden zijn als 'voldoende' beoordeeld. De opleiding voldoet daarmee aan de kwalificaties voor het oordeel voldoende als totaaloordeel. Voor een totaaloordeel 'goed' dienen ook de standaarden 6, 9 en 15 op standaardniveau als 'goed' te worden beoordeeld.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Inholland als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

De aanbevelingen:

- Het panel raadt de opleiding aan de onderzoeksvaardigheden in het docententeam te versterken. Het lectoraat kan daarbij een rol spelen.
- Het panel raadt de opleiding aan de docent/student-ratio spoedig in lijn moet brengen met de streefwaarde.
- Het panel geeft de opleiding mee de hoeveelheid (schriftelijke) opdrachten in het programma te heroverwegen.
- Het panel raadt de opleiding aan het implementatieplan los te koppelen van de afstudeer(onderzoeks)opdracht.
- Het panel stimuleert de opleiding de betrokkenheid van en de binding met het afnemende werkveld te versterken.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

Drie beroepsdomeinen	Vijf beroepsrollen	Twaalf kerncompetenties
Zorg	Zorgverlener Regisseur	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen voor zieken, gehandicapten en stervenden. • Toepassen van individuele en collectieve preventie. • Geven van gezondheidsvoorlichting en –opvoeding (GVO) en patiëntenvoorlichting. • Coördineren van de zorg. • Coördineren van de preventie en GVO.
Organisatie van zorg	Ontwerper Coach	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgprogrammering: meewerken aan de ontwikkeling en vaststelling van nieuwe zorgprogramma's. • Verpleegbeleid: bijdragen aan de totstandkoming van het verpleegbeleid. • Kwaliteitszorg: participeren in het ontwerpen van kwaliteitszorg op afdelingsniveau. • Andere verpleegkundigen en verzorgenden helpen en steunen bij het uitvoeren van vastgestelde taken en functies, om de doelen van verpleegbeleid en zorgprogramma's te realiseren. • Werkbegeleiding geven aan collega's, verzorgenden, leerlingen en stagiaires.
Beroep	Beroepsbeoefenaar	<ul style="list-style-type: none"> • Beroepsinnovatie: een actieve rol vervullen in de vernieuwing van het beroep en het bevorderen van het beroepsbewustzijn. • Deskundigheidsbevordering: actief meewerken aan de bevordering van de deskundigheid van de beroepsgroep.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Inholland opleiding tot verpleegkundige MACROROOSTER VOLTijd

	DIFFERENTIATIEPERIODE						AFSTUDEERPERIODE									
	Periode 1		EC	SBU	Periode 2		EC	SBU	Periode 3		EC	SBU	Periode 4		EC	SBU
4 ^e jaar HOOFD FASE Bachelor	Beroepsverbredende M1 (competenties afh. Gekozen minor) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		15	385 35	Beroepsverbredende M2 (competenties afh. Gekozen minor) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		15	385 35	M19 Werken als professional 5 (alle competentiekaarten) M20 Interventiestudie met implementatieplan (ck3 en ck5) Studieloopbaanbegeleiding (prof. gedrag en ck5)		15	385 35	M19 Werken als professional 5 (alle competentiekaarten) M20 Interventiestudie met implementatieplan (ck3 en ck5), Studieloopbaanbegeleiding en fasetoets 3 (prof. Gedrag en ck5)		15	385 35
	M18 Analyseren, oplossen organisa- torisch vraagstuk (ck 3) Studieloopbaanbegeleiding (prof. gedrag en ck 5)		5	105 35	S8 Werken als professional 2 (alle competentiekaarten) Studieloopbaanbegeleiding Fasetoets 2 (prof. gedrag en ck 5)		15	385 35	Start bachelorfase	Beroepsverdiepende M1 Werken als professional 3 (alle competentiekaarten) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		15	385 35	Beroepsverdiepende M2 Werken als professional 4 (alle competentiekaarten) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		15
3 ^e jaar HOOFD FASE Junior / Bachelor	S6,7 Adviesrapport kwaliteitsvraagstuk met implementatievoorstel (ck 3)		10	280												
2 ^e jaar HOOFD FASE Junior	M9 Benaderingswijzen psychiatrische zorgvrager(ck1a) Studieloopbaanbegeleiding (prof. gedrag en ck5)		5	105 35	M12 Ontwerpen, uitvoeren voorlichting in jeugdgezondheidszorg (ck1b,ck3) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		5	105 35	S5 Werken als professional 1 (alle competentiekaarten) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck5)		15	385 35	M15 Klinische les ten behoeve van kwaliteitsverbetering (ck 3 en ck5)		5	140
	M10 Toepassen programma's psychiatrische zorg (ck1b)		5	140	M13 Ontwerpen, beoordelen voorlichtingsprogramma (ck1b, ck3)		5	140					M16 Domeinexpertise 7: Kinderen en jeugdigen (ck 1a)		5	140
	M11 Domeinexpertise 5: Psychiatrische zorgvrager (ck 1a)		5	140	M14 Domeinexpertise 6: Ouders en kinderen (0-4 jaar) en kraam (ck 1a)		5	140					M17 Evidence based verpleegplan kind & jeugd (ck 1a,ck1b, ck2) Studieloopbaanbegeleiding (prof. gedrag en ck5)		5	105 35
1e jaar PROPE DEUSE Beginner	M1 Verpleegplan intensief klinische zorgvrager(ck 1a, ck4, en prof. gedrag) Studieloopbaanbegeleiding (prof. gedrag en ck 5)		5	105 35	M3 Voorlichtingsplan geriatrische zorgvrager(ck1b, ck4 en prof. gedrag) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag; ck 5)		5	105 35	M5 Verpleegplan, zorgplan, chronische zorgvrager (ck 1a) Studieloopbaanbegeleiding (prof. Gedrag en ck 5)		5	105 35	M7 Ondersteuningsplan (ck 1a, ck2, ck3 en prof. gedrag) Fasetoets 1 (prof. Gedrag en ck5)		4 1	105 35
	M2 Domeinexpertise 1: Intensief klinische zorg (ck 1a)		5	140	M4 Domeinexpertise 2: Geriatrische zorgvrager (ck 1a)		5	140	M6 Domeinexpertise 3: Chronische zorgvrager Kennis en Vaardigheden (ck 1a)		3 2	84 56	M8 Domeinexpertise 4: Verstandelijk gehandicapte (ck 1a)		5	140
	S1 Oriëntatie op verpleegkundig beroep (ck 1a en ck 5)		5	140	S2 Zorgverlenen in de praktijk 1 (ck 1a en ck5)		5	140	S3 Werkveldverkenning van verpleegkundige(ck1a en ck5)		5	140	S4 Zorgverlenen in de praktijk 2 (ck 1a, ck1b en ck5)		5	140

Inholland opleiding tot verpleegkundige **MACROROOSTER DUAAL**

	Periode 1		Periode 2		Periode 3		Periode 4	
4^e jaar Bachelor niveau	Geïntegreerde Praktijkopdracht 10 Coachen van een stagiaires Opstellen van een begeleidingsplan (ck 4)	10	Geïntegreerde Praktijkopdracht 11 Het maken van een afdelingswerkplanning (ck 2)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 13 Het voeren van gesprekken in het kader van loopbaanperspectief (ck 5):	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 14b Afstudeeropdracht Product en Presentatie Fasetoets 3 Het individueel maken van een adviesrapport tbv een kwaliteitsvraagstuk uit de praktijk en het doen van een implementatievoorstel (ck 3 &5)	10
			Geïntegreerde Praktijkopdracht 12 Het intercollegiaal toetsen van een zelf ontworpen zorgplan (ck 1a en ck2)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 14a Afstudeeropdracht Beslisdocument Plan van Aanpak Het individueel analyseren van een kwaliteitsvraagstuk (ck 3&5)	5		
	Buitenschools leren op bachelorniveau – Werken als professional 4 (alle competentiekaarten)		10	Buitenschools leren op bachelorniveau – Werken als professional 5 (Alle competentiekaarten)		10		
		15		15		15		15
3^e jaar Junior/ Bachelor niveau	Geïntegreerde Praktijkopdracht 6: Het Analyseren van het leerklimaat en het geven van aanbevelingen (ck 4)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 7 Interview/implementatie-opdracht Het beoordelen van een implementatietraject uit de praktijk (ck 3)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 8 Het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van voorlichtingsprogramma (ck 1b)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 9b S6/7 Product Implementatieplan Presentatie Het in groepsverband maken van een adviesrapport tbv een kwaliteitsvraagstuk uit de praktijk en het doen van een implementatievoorstel (ck 3&5)	10
			M18 Performance assessment Het analyseren en geven van oplossingen van een organisatorisch vraagstuk (ck 3)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 9a S6/7 Het in groepsverband analyseren van een kwaliteitsvraagstuk uit de praktijk (ck 3&5)	5		
	Buitenschools leren op juniorniveau – Werken als professional 2b Externe stage (alle competentiekaarten)		10	Buitenschools leren op bachelorniveau – Werken als professional 3 (alle competentiekaarten)				
		15		15		15		15
Zorg-categorie	Psychiatrie		Ouder en kind		Kinderen en jongeren			
2^e jaar Junior niveau	Geïntegreerde Praktijkopdracht 3):EBP verpleegplan Het ontwerpen van een evidence based verpleegplan (ck 1a+3)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 4): regisseren zorg Voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een patiëntenbespreking (ck 2)	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 1 M15: Het verzorgen van een klinische les (ck 3+5)=	5	Geïntegreerde Praktijkopdracht 5 =M12+M13: voorlichtingsplan Het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een individueel voorlichtingsplan (ck 1b+3)	5
					Geïntegreerde Praktijkopdracht 2 M17: notitie veiligheid Adviseren over veiligheid binnen de zorgsetting (ck 1b +3)=	5		
	Domeinkennis (M11) (ck 1a)	5	Domeinkennis (M14) (ck 1a)	5	Domeinkennis (M16) (ck 1a)			5
Buitenschools leren op juniorniveau – Werken als professional 1 (alle competentiekaarten)		10	Buitenschools leren op juniorniveau – Werken als professional 2a (alle competentiekaarten)				10	
		15		15		15		15
1^e jaar	Beginnerfase/Propedeuse: conform macrorooster vt 1 ^e jaar							

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Mevrouw drs. A.E. Spreen

Mevrouw Spreen is ingezet vanwege haar ervaring als voorzitter en haar kennis van het werkveld Zorgmanagement. Doordat zij twee jaar werkzaam is geweest in de onderwijssector (opleidingsinstituut UMC Utrecht) heeft zij tevens onderwijskundige kennis en is zij vertrouwd met het HBO. Zij heeft als onderzoeker gewerkt aan een studie naar family centred care op Intensive Care's in Nederland. Zij is bekend met het internationale werkveld door haar bijdragen aan internationale congressen en haar lidmaatschap van een internationale organisatie in de zorg. Mevrouw Spreen heeft ervaring als voorzitter bij visitaties in het hoger onderwijs: dagvoorzitter en lid visitatiecommissie Kaderopleiding, Lerarenopleiding en MGZ (KLM) in de gezondheidszorg; voorzitter visitatiecommissie HBO Fysiotherapie en voorzitter visitatiecommissie HBOV. Zij heeft deelgenomen aan de NQA-auditortraining hoger onderwijs en is aanvullend voor deze visitatie individueel geïnstrueerd over het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA. Zij heeft in juni 2011 de interne training voor voorzitters gevolgd. In de training is zij geïnformeerd over de opzet van het nieuwe accreditatiestelsel en daarnaast zijn ervaringen tussen voorzitters onderling uitgewisseld.

Opleiding:

2001 – 2011	Diverse seminars o.a. verandermanagement, bedrijfsvoering in de zorg, Corporate Governance
1999 – 2000	Management leergang 'Leiderschap in de zorg' Landelijk Centrum Verpleging & Verzorging
1992 – 1995	Sociologie van Verzorging & Beleid Afstudeerrichting: Medische Sociologie, Universiteit van Amsterdam
1988 – 1990	Voortgezette Opleiding Beroepsinnovatie, Hogeschool Midden Nederland, Utrecht
1985 – 1987	Kaderopleiding Intramurale Gezondheidszorg, Hogeschool Midden Nederland, Utrecht
1981 – 1982	Aantekening Kinderverpleegkunde, Oudenrijn Ziekenhuis Utrecht
1976 – 1980	Inservice Opleiding A-Verpleegkundige, Academisch Ziekenhuis, Groningen
1970 – 1976	VWO/havo, Wessel Gansfort College, Groningen

Werkervaring:

2011 – heden	Stichting Philadelphia Zorg, directeur regio Utrecht
2010 – 2011	Beweging 3.0, V&V organisatie, directeur Verpleging & Behandeling
2001 – 2010	UMC Utrecht, Manager Zorg
1996 – 2001	AZU-WKZ en later UMC Utrecht, Stafid patiëntenzorg Raad van Bestuur
1992 – 1996	Wilhelmina Kinderziekenhuis Utrecht, Stafid verpleegkundige zaken, Verplegingsdienst en Raad van Bestuur
1990 – 1992	Wilhelmina Kinderziekenhuis Utrecht, Docent Opleidingsinstituut/Bijscholingen
1982 – 1990	Overvecht Ziekenhuis Utrecht, Verpleegkundige in leidinggevende functie op de kinderafdeling
1981 – 1982	Oudenrijn Ziekenhuis Utrecht, Cursist aantekening kinderverpleging
1980 – 1981	Meerdere ziekenhuizen regio Utrecht, Verpleegkundige
1976 – 1980	Academisch Ziekenhuis Groningen, Leerling verpleegkundige(A-inservice)

Publicaties:

Visiting policies in the adult intensive care units: a complete survey of Dutch ICUs (YICCN, 2011, 27-30).

De heer drs. G.T.J.W. van den Brink

De heer Van den Brink is ingezet als panellid vanwege zijn auditdeskundigheid, zijn kennis van de (ontwikkeling van de) opleidingen in de zorg en zijn onderwijsdeskundigheid. Hij beschikt met name over een grote deskundigheid op het gebied van de Master Physician Assistant opleiding; daarnaast is hij als projectleider betrokken geweest bij de ontwikkeling van de hbo-bacheloropleiding Medische Hulpverlening. De heer Van den Brink beschikt over relevante werkvelddeskundigheid als directeur en projectdirecteur bij Radboud Zorgacademie UMC St Radboud en tevens op het gebied van medisch beeldvormende en radiotherapeutische technieken, de opleiding tot leraar vo 2e gr in gezondheidszorg en welzijn, de opleiding tot fysiotherapeut, verpleegkundige en ergotherapeut, en de masteropleidingen advanced nursing practice en physician assistant. Op het gebied van deze laatste beschikt hij ook nog over internationale deskundigheid in het domein. Voor deze visitatie is de heer Van den Brink aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009-2010	Leergang strategisch leiderschap Avicienna
1997 – 2001	Universiteit Maastricht, Faculteit Der Gezondheidswetenschappen: Gezondheidswetenschappen, differentiatie opleidingskunde
1992 – 1993	Management-leergang 'Integrale kwaliteitszorg in de opleidingsinstituten voor inservice onderwijs' VOVB (uitgevoerd door bureau Tulp en de Swart)
1990 – 1991	Rijksuniversiteit Limburg Eerstegraads Lerarenopleiding Hoger Gezondheidszorg Onderwijs
1988 – 1990	Hogeschool Nijmegen: tweedegraads Lerarenopleiding verpleegkunde (tweejarige opleiding)
1984 – 1986	Katholieke Hogeschool voor Verpleegkundigen: opleiding tot docent ten behoeve van instellingen voor gezondheidszorg.
1981 – 1982	St. Elisabeth's Gasthuis Arnhem: Opleiding intensive care verpleging (retrograde erkenning ministerie WVC dd. 11 april 1994)
1977 – 1981	St. Elisabeth's Gasthuis Arnhem: A-verpleegkundige

Werkervaring:

2009 – heden	Directeur Radboud Zorgacademie UMC St. Radboud
2008 – 2009	Projectdirecteur Radboud Zorgacademie UMC St. Radboud
2006 – 2008	Projectleider ontwikkeling bachelor Medische Hulpverlening
2006 – 2008	Coördinator Transferpunt Vaardigheidsonderwijs HAN
2004 – heden	Coördinator Masteropleiding Physician Assistant aan de HAN
2002 – 2004	Projectleider Physician Assistant aan de HAN
1998 – 2008	Coördinator stichting NIKOG
1992 – 2002	Beleidsmedewerker van de afdeling verpleegkundige vervolgoopleidingen binnen de Staf Zorg van het AZN
1986 – 1992	Praktijk-theoriedocent van de verpleegkundige vervolgoopleiding intensive care verpleging binnen het Academisch Ziekenhuis Nijmegen, St. Radboud (AZN)

Nevenfuncties:

2007 – heden	Educator van de Generic Instructors Course Advanced Life Support Group
2007 – heden	Lid commissie ter voorbereiding Algemene Maatregel van Bestuur tbv de Physician Assistant in het kader van het experimenteerartikel wet BIG.
2006 – heden	Voorzitter landelijk platform NP-PA
2004 – heden	Voorzitter landelijk overleg PA-opleidingen HBO-raad

- 1996 – heden Redactiecoördinator leerboek 'Intensive Care Neonatologie verpleegkunde'.
 1992 – heden Redactiecoördinator leerboek 'Intensive care verpleegkunde kinderen'.
 1987 – heden Redactie-coördinator leerboeken 'Intensive Care Verpleegkunde Deel 1 + 2'.

Mevrouw H.A.M. Groenendaal

Mevrouw Groenendaal is ingezet vanwege haar deskundigheid op het gebied van gezondheidszorg en verpleegkunde. Daarnaast heeft zij ervaring op het gebied van beleid en management in het onderwijs en de zorg. Zij heeft tot 1 januari 2012 leiding gegeven aan de hbo-opleiding Toegepaste Psychologie bij Saxion Hogescholen. Mevrouw Groenendaal heeft eerder deelgenomen aan visitatiecommissies en heeft uit opleiding en werkervaring kennis van de accreditatiesystematiek. Zij is daarnaast voor deze visitatie aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1999 Employability voor onderwijsmanagers in het HBO, Mobiliteitsfonds HBO
 1991 Cursus "Effectief managen van Professionals", HOAG opleiding- en adviesgroep, Haarlem
 1988 – 1990 Cursus Management voor Basiseenheden in het Hoger Beroepsonderwijs PBNA
 1983 Eerstegraads lerarenopleiding (verkort programma) Rijks Universiteit Limburg
 1977 – 1979 Hogere Opleiding richting onderwijs KHSV Nijmegen
 1975 – 1977 Gebroken docentenopleiding, Kath. Hogeschool voor Verpleegkundige (KHSV) Nijmegen
 1971 – 1975 Opleiding tot verpleegkundige A, Laurentiusziekenhuis Breda

Werkervaring:

- 2012 – heden senior medewerker Bureau bestuur Saxion Hogeschool
 2004 – 2011 Waarnemend directeur Academie Mens en Arbeid Saxion Hogescholen locatie Deventer en Enschede
 1999 – 2004 Directeur Academie Gezondheidszorg Saxion Hogescholen locatie Deventer
 1996 – 1999 Waarnemend directeur / studierichtingsleider Academie Gezondheidszorg Hogeschool IJsselland
 1989 – 1996 Waarnemend directeur/ studierichtingsleider HBOV Academie Gezondheidszorg Zwolle
 1979 – 1989 Stafdocente verpleegkunde, HBOV Academie Gezondheidszorg Zwolle met afwisselende functies binnen het management: coördinator Propedeutische Fase, coördinator Stagebureau, coördinator Hoofdphase, voorzitter examencommissie, lid beleidstaf
 1976 – 1977 Docente verpleegkunde Opleiding inservice A Franciscusziekenhuis, Roosendaal
 1975 Docente verpleegkunde Opleiding inservice A Laurentiusziekenhuis, Breda

Overig:

- 2011 Lid visitatiecommissie Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn
 2008 – 2011 Lid Landelijk overleg Toegepaste Psychologie
 2004 – 2005 Panellid NQA visitatie HBOV
 2003 – 2004 Lid Evaluatiecommissie HBOV Duaal HBO-raad
 1996 – 2004 Voorzitter Landelijk overleg Management HBO-Verpleegkunde HBO-raad

Mevrouw L.T.G. van der Veeken

Mevrouw Van der Veeken is ingezet als studentlid. Zij volgt de hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde bij Hogeschool van Arnhem en Nijmegen waar zij betrokken is bij een coachingstraject voor mensen met autisme. Mevrouw Van der Veeken is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is mevrouw Van der Veeken aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009 – heden HBO Verpleegkunde, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Nijmegen
2003 – 2009 VWO, Titus Brandsma Lyceum te Oss Profiel Natuur & Gezondheid

Werkervaring:

2011 – heden Oproepkracht GGZ Oost Brabant, verzorgende
2010 – heden Oproepkracht Dichterbij, ondersteunend begeleider
2007 – heden Albert Heijn Nuland, medewerker kassa

Overig:

In 2009 5 weken gewerkt in een weeshuis in Ghana via de organisatie Good Work Ghana (GWG)

De heer P. van Achteren BLL

De heer Van Achteren is ingezet als NQA-auditor. Hij heeft in 2006 de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hogeschool van Utrecht afgerond. Daarna heeft hij onderwijskunde en politicologie gestudeerd. Sinds 2008 is de heer Van Achteren werkzaam als auditor bij NQA. Hij heeft ervaring met verschillende visitaties in uiteenlopende sectoren van het hbo. De heer Van Achteren heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1995 – 1999 Mavo, RSG Stad en Esch, Meppel
1999 – 2001 Havo, profiel Economie en Maatschappij, RSG Stad en Esch, Meppel
2001 – 2002 Management, Economie en Recht, Christelijke Hogeschool Windesheim, Zwolle
2002 – 2006 Sociaal Juridische Dienstverlening, Hogeschool Utrecht, Utrecht
2006 – 2007 Onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam
2006 – 2009 Politicologie, Politieke structuren en Processen, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Werkervaring:

2004 – 2005 Stagiair beleidsmedewerker/publieksvoorlichter Tweede Kamerfractie D66
2005 – 2007 Voorzitter opleidingscommissie SJD
2006 – 2007 Studentpanellid NQA, visitaties 3 SJD-opleidingen
2006 – 2007 Docentenauditor ISBW opleidingen
2008 – heden NQA, auditor

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Woensdag 19 september 2012

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers	Namen deelnemers
09.45 – 10.00u.	Ontvangst, ruimte 5A.08	Opleidingsmanagement	Rita van der Hem Marjolein Albers Carla Rinkel
10.00 – 15.30u. 5A.08	Vorbereiding en materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA en de opleiding geselecteerde afstudeerproducten 11.00 uur Rondleiding en spreekuur 12.30 uur lunch		
15.30 – 16.15u. 5A.09	Blok Inhoud I Afstuderen	Docenten + externe begeleiders (werkveld- vertegenwoordigers) van de 4 door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten.	<u>Docenten</u> Mw. C.M. de Graaf R. Gortworst Mw. drs. H.C. de Jongh Mw. drs. P.A. Kaiser Mw. A.J. Merckx Mw. K.L. Rademaker MPA <u>Werkveldbegeleiders</u> M. Groot, Triversum Alkmaar, werkveldbegeleider van R. Haakman; J. Koppes, Westfries Gasthuis Hoorn, werkveldbegeleider A. Manshanden; Mw. A. ten Klooster, VUmc Amsterdam, werkveldbegeleider M. van Gerven
16.30 – 17.15u. 5A.09	Blok inhoud II Afstudeerfase	Studenten afstudeerfase en alumni (afgestudeerd max. 2 jaar) van de 4 door de opleiding geselecteerde afstudeerproducten.	<u>Afgestudeerden:</u> Mw. R. Haakman, Alkmaar Mw. A. Manshanden, Alkmaar Mw. M. van Gerven, Amsterdam Mw. O. Bakaja, Amsterdam
17.15 – 18.30u. 5A.08	Vorbereiding en materiaalbestudering		

Donderdag 20 september 2012

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers	Namen deelnemers
08.30 – 09.45u. 5A.08	Materiaalbestudering en voorbereiden gesprekken		
09.45 – 10.45u. 5A.09	Gesprek studenten propedeuse en hoofdfase (inhoud en randvoorwaarden)	Studenten propedeuse en hoofdfase:	Gerard Hoedjes, 1 ^e jaars VT, Alkmaar Danna Elmalah, 1 ^e jaars, VT, Amsterdam Fabian Wirodikromo, 2 ^e jaars, VT, Alkmaar Chantal de Kuijer, 2 ^e jaars, DU, Amsterdam Marissa de Keijzer 3 ^e jaars, VT, Amsterdam Jessie Kramer, 4 ^e jaars, VT, Alkmaar Romy van Holland 4 ^e jaars, DU, Amsterdam Bodien Schilder, afgestudeerd juli 2012, VT, Alkmaar
11.00 – 12.00u. 5A.09	Gesprek met docenten (inhoud en randvoorwaarden)	Vertegenwoordigers docententeam:	Carla de Graaf, Amsterdam Hettie de Jongh, Amsterdam Patricia Kaiser, Alkmaar Andre de Kler, Amsterdam Gerianne Knip, Alkmaar Annemiek van der Lee, Amsterdam Annette Merx, Alkmaar Katinka Rademaker, Amsterdam
12.00 – 13.00u. 5A.08	Lunchpauze + overleg/ extra bestudering materiaal		
13.00 – 13.45u. 5A.09	1 ^e Gesprek met opleidingsmanagement	Opleidingsmanagement:	Rita van der Hem Marjolein Albers Carla Rinkel
14.00 – 14.45u. 5A.09	Blok Borging	Examencommissie, toetscommissie, opleidingscommissie, curriculumcommissie:	EC: Martien v.d. Geest, Celina Gemen TC: Wouter van Rennes, Michel Tervoort OC: Joy Boelens, Laura de Goede CC: Regula van Graas, Michel Tervoort CBL: Aart Eliens KZ: Marion Rovers
15.00 – 15.45u. 5A.09	Gesprek werkveld m.b.t. meta-analyse		- Mw. H. van den Broek, Cordaan Thuiszorg Projectleider / manager - Mw. A. van Langen, Medisch Centrum Alkmaar, Docent/opleidingsadviseur en Coördinator Stagebureau - B. Meijer, Onze Lieve Vrouwe Gasthuis Amsterdam, Klinisch verpleegkundig opleider

			<ul style="list-style-type: none"> - L. de Roij, Spaarne Ziekenhuis, Opleidingsadviseur, Contactpersoon HBOV duaal - Mw. K. van Rooij, Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis, Opleidingsadviseur, Afdeling Servicediensten / Human Resources - Mw. J. Vreugdenhil, VU medisch centrum, Praktijkopleider / projectleider - M. Bruist, Praktijkopleider, VU medisch centrum - Mw. A. Wiggers, GGZ InGeest, Hoofd Verpleegkundige Opleidingen - Mw. R. van Oenen, Coördinator verpleegkundige opleidingen, Zaans Medisch Centrum
15.45 – 17.00u.	Beoordelingsgesprek Panel		
17.00 – 17.30u. 5A.09	2 ^e gesprek met opleidingsmanagement, inclusief afronding	Opleidingsmanagement, mogelijk aangevuld met enkele 'kerndocenten'	Rita van der Hem Marjolein Albers Carla Rinkel Celina Gemen Regula van Graas Marion Rovers

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

Nr.	Document	Bijlage	Ter inzage
1	A Studentenstatuut: Algemene informatie Hogeschool Inholland B Studentenstatuut: Opleidingsinformatie opleiding tot Verpleegkundige C Studentenstatuut: Opleiding tot Verpleegkundige VT Amsterdam D Studentenstatuut: Opleiding tot Verpleegkundige DU Amsterdam	X	
2	A Competentiekaarten Bachelor of Nursing 2011-2012 (eindkwalificaties van de opleiding) B Competentiekaarten Technische Verpleegkunde 2011-2012	X	
3	A Personele schouw cluster Nursing 2011-2012 (samenvattend overzicht van docenten) B Kwaliteitskaart HBO-V	X	
4	A Overzichtslijst afstudeerwerken Amsterdam B Overzichtslijst afstudeerwerken Alkmaar	X	
5	Vier geselecteerde afstudeerproducten	X	
6	A Overzicht stage-instellingen Bacheloropleiding Verpleegkunde B Netwerkoverzicht cluster Nursing	X	
7	Leistra et al (1999), Beroepsprofiel van de verpleegkundige, Reed Business (landelijk kwalificatieraamwerk)	X	
8	Pool et al (2001), Met het oog op de toekomst, NIZW (landelijk kwalificatieraamwerk)	X	
9	Handboek Kwaliteitszorg Bacheloropleiding Verpleegkunde (kwaliteitszorgplan)	X	
10	Gids buitenschools leren voltijdopleiding 2011-2012 (stagehandleiding)	X	
11	Gids buitenschools leren duale opleiding 2011-2012 (stagehandleiding)	X	
12	Stage gids Buitenlandstages 2011-2012 (stagehandleiding)	X	
13	Handleiding Fasetoets 3 (afstudeerhandleiding)	X	
14	Periodeboek 1.1 2011-2012 Voltijd en Duaal	X	
15	Periodeboek 4.3 en 4.4 2011-2012 Voltijd (afstudeerhandleiding)	X	
16	Periodeboek 4.3 en 4.4 2011-2012 Duaal (afstudeerhandleiding)	X	
17	Opleidingskader Bacheloropleiding Verpleegkunde 2012	X	
18	Toetsbeleid 2012 Bacheloropleiding Verpleegkunde	X	
19	Literatuurlijst HBO-V	X	
20	Onderwijsnotitie Onderzoeksvaardigheden op HBO-V Hogeschool Inholland, 2012		X
21	Ruimte voor presteren, onderwijs- en onderzoeksnotitie Inholland 2012-2014		X
22	Verschillen oud en nieuw onderwijsbeleid		X
23	Backbone		X
24	Backbone 2.0		X
25	Realistisch, gefocust en met een goede basis, Businessplan 2011-2015, domein Gezondheid, Sport en Welzijn		X
26	Verbeterplan Hogeschool Inholland, 2010		X
27	Notitie verantwoording buitenschools leren		X

Nr.	Document	Bijlage	Ter inzage
28	Praktijkleerplaatsprofiel niveau 5		X
29	Notitie duale opleiding		X
30	Onderwijsnotitie verkorte mbo-hbo doorstroomvariant		X
31	Notitie instroomactiviteiten en procedures bachelor Verpleegkunde		X
32	Naar een succesvolle overstap van MBO-V naar HBO-V, 2011		X
33	Scholingsplan domein GSW, cluster Nursing		X
34	Scholingsoverzicht medewerkers Nursing 2011-2012		X
35	Personeelsplan domein GSW, cluster Nursing		X
36	Overzicht gastdocenten 2011-2012		X
37	Notitie werkdruk en ingezette verbeteracties		X
38	Definitieve BoKS 12 mei 2011		X
39	Vergelijkingsdocument programma-BoKS		X
40	Beleid internationalisering hbo-v 2010-2011		X
41	Visie op Studieloopbaanbegeleiding		X
42	Evaluatieplan SLC, december 2011		X
43	Beleidsdocument Studiesucces		X
44	GSW A3 Jaarplan 2012-2013 hbo-v Alkmaar		X
45	GSW A3 Jaarplan 2012-2013 hbo-v Amsterdam		X
46	Kaderdocument proces Borgen Toetskwaliteit Domein GSW, 2011		X
47	Kaderdocument proces Afstuderen Domein GSW, 2011		X
48	Handleiding Fasetoets 1		X
49	Handleiding IBM2		X
50	Opleidingsinformatie Hogeschool Inholland HBO Opleiding tot Verpleegkundige		X
51	Notulen beroepenveldcommissie		X
52	Notitie bibliotheekvoorziening		X
53	Opleidingsdocument Honoursprogramma Technische Verpleegkunde, 2011-2012		X
54	Studiehandleiding TV jaar 1 en 2		X
55	Studiehandleiding TV Honoursprogramma		X
56	Gespreksverslag auditbezoek Inholland Siriusprogramma, oktober 2011		X
57	Hildegard Tietema & Simone Steenbergen, (2009) <i>Welke richting gaan TV'ers op? Balans van 9 jaar TV-verrijkingstroom</i> , Hogeschool Inholland, opleiding Verpleegkunde		X

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

443780
3260696
476834
449005
460153
439336
443039
459102
430715
446539
443041
454737
456668
482138
476015
479375
459103
458552
444211

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding tot Verpleegkundige

Instelling: Hogeschool Inholland.

Visitatiedatum: 20 september 2012

Ondergetekende: *H.H. van der Kem - Stoleroos*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *clustermanager Nursing*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

M.H.W. Looze

Datum:

31 augustus 2012